

Sovyetlerin Viborg'u işgal için yaptıkları taarruz da akim kaldı

Finler Sovyetlerin bir mevziini zaptettiler ve esirler aldılar

Üç haftadan beri devam eden muharebelerde Sovyetlerin 50 bin kişi zayi ettikleri söyleniyor

Molotof harb vaziyetine dair bir nutuk söyleyecek
Voroşilof ta orduya bir beyanname neşrecek

Sovyetlerden iğtinam edilen hafif bir makineli tüfekle ateş eden bir Fin askeri
Londra, 22 (Hususî) — Sovyetlerin, ve mütecaviz kuvvetlerin ağır zayıflık ve Viborgu işgal etmek üzere yaptıkları neticelenmiştir.
giddetli taarruzlar tamamen akim kalmış (Devamı 3 üncü sayfada)

Bir katilin korkunç ve inanılmaz itirafları

Köy muhtarını öldüren kömürücü dün mahkemede şunları anlattı

"Cesedi omuzlayarak ocağa attım. İki saat yandı. Çok yağlı imiş ki çıkan alıver bir ara bacayı, sonra kaplamaları tutuşturdu."

Bir müddet evvel Şilenin Kârvansaray köyünde bir cinayet işlenmiş, Ahmed Cevdet adında bir köy muhtarı öldürü- lerek cesedi ocağa yakılmış, külleri ve kemikleri başa koca ormanlığa gömülmüştü. (Devamı 8 inci sayfada)

Ticaret Vekâleti teşkilâtı genişletiliyor

Fiat kontrolü bürosu ihdas edildi

Ankara, 22 (Hususî) — Dünya vaziyetinin arzettiği fevkalâdelik dolayısıyla Ticaret Vekâleti teşkilâtının genişletilmesi mutasavverdir. Aynı Vekâlette bir fiat kontrolü bürosu kurulmuştur.
(Devamı 8 inci sayfada)

Deniz harbi karşısında bitaraflar

İskandinavya devletleri bitaraf bir cephe tesis edilmesini istiycekler

Stokholm, 22 — İsveç, Norveç ve Danimarka hariciye nazırlarının birkaç güne kadar aktecekleri konferansa, bü-
(Devamı 8 inci sayfada)

Baküde ışıkların söndürülmesi emredilmiş

Roma radyosu dün geceki neşriyatında Londradan aldığı bir habere atfen Moskova hükümetinin Baküde ışıkların söndürülmesi emrini verdiğini bildirmiştir.

Yeni Irak kabinesi kuruldu

Londra, 22 (Hususî) — Bağdaddan bildiriliyor:

Yeni Irak kabinesi bugün tekrar Nuri Paşa Said tarafından kurulmuştur. Yeni kabineye yalnız iki yeni nazır girmiştir. Nuri Paşa Said, başvekâletten maada hariciye nazırlığını da deruhte etmiştir.

BUGÜN

Hatıralar arasında
Kral Ferdinand İstanbul'da

YAZAN

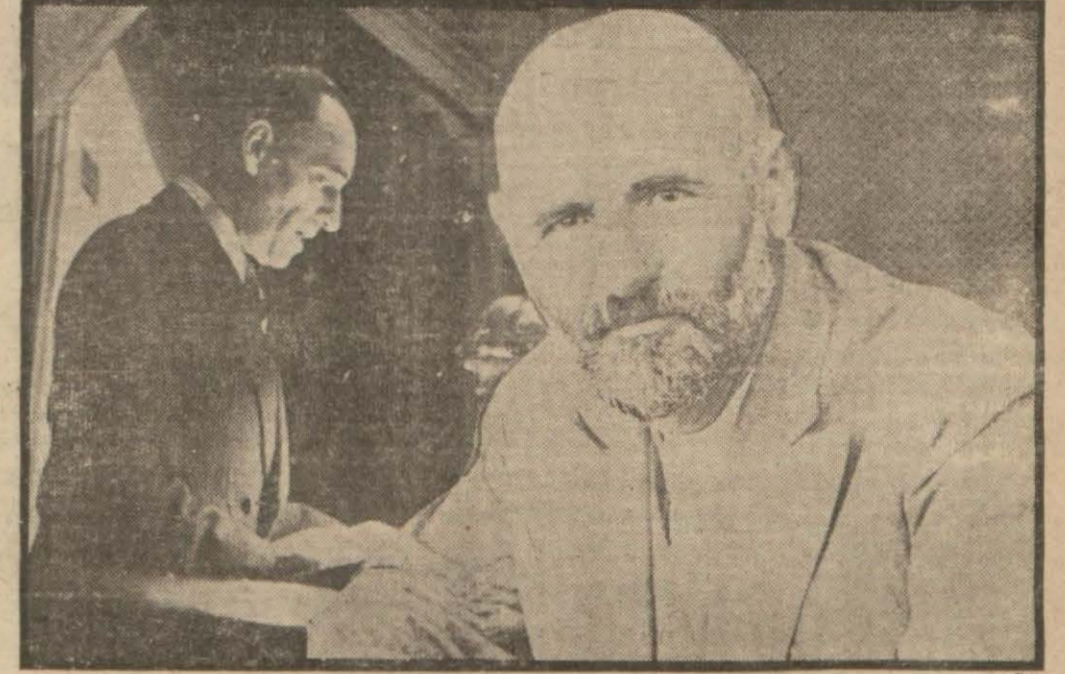
Ustad

Halid Ziya Uşaklıgil

(6 ncı sayfada okuyunuz)

Kayseri zelzelesi iki ilim adamımızı ihtilâfa düşürdü

Rasadhane Müdürü Fatin: "Bu zelzelenin Erzincan zelzelesi ile alâkası yoktur," diyor, Üniversite jeoloji profesörü aksi kanaatte!

Bay Fatin ve Bay Hâmid Nafiz Pamir

Kayseri civarında vukua gelen son zelzele münasebetile dün kendisile görüşen bir muharririmize, Üniversite Jeoloji Enstitüsü Profesörü Hâmid Nafiz Pamir şunları söylemiştir

← Son zelzele, her büyük zelzeleyi müteakib görülen tâli zelzelelerden biridir. Erzincan zelzesinden sonra bu mintakada hemen hergün hareketiarz olmaktadır.

Bu zelzele Kayseri civarında Erciyaş volkanının bulunması dolayısıyla vukua gelmiş değildir. Bu da diğer bütün zelzeleler gibi bozulmuş olan tektonik mü-
(Devamı 8 inci sayfada)

Dün Ankarada müteaddid zelzeleler oldu

Ankara 22 — Bugün saat 9 dan itibaren Ankarada kısa fasılalarla birbirini takip eden müteaddid yer sarsıntıları olmuştur.

Bunlardan saat 14,22 de olanı oldukça kuvvetli idi
(Devamı 8 inci sayfada)

İngiliz sahillerine akın eden iki Alman tayyaresi düşürüldü

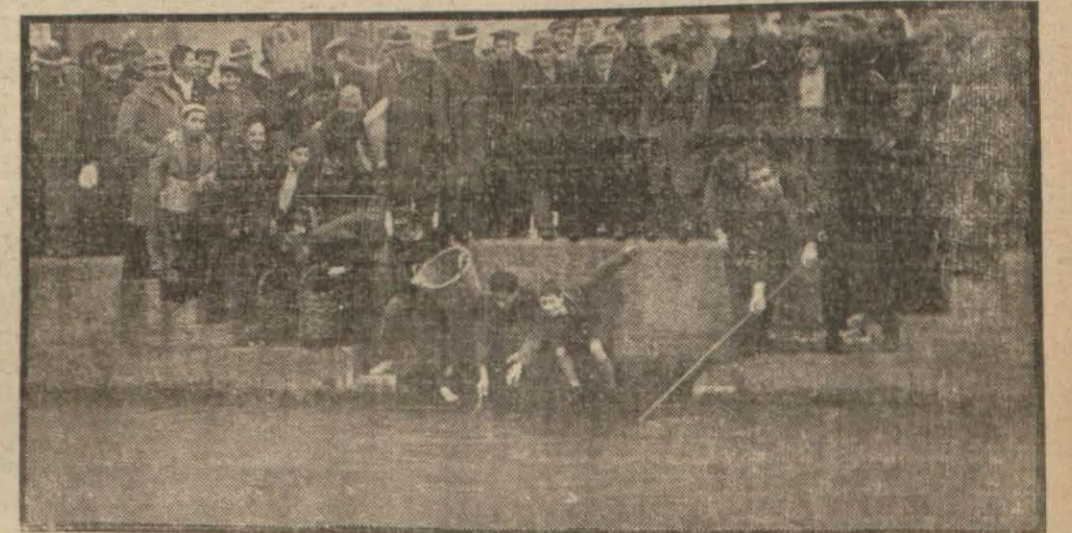
Londra, 22 (Hususî) — Bugün öğleden sonra, İngilterenin şimali şarki sahillerine akın eden iki Alman bombardıman tayyaresi, İngiliz avcı tayyareleri tarafından düşürülmüştür.

Tayyarelerden biri İskoçya sahilinde, diğeri ise daha şimalde düşürülmüştür. Tayyareler mürettebatından, biri yaralı olmak üzere dört kişi esir edilmiştir.

Başka bir Alman tayyaresi de, tekrar Şimal denizinde bir İngiliz balıkçı gemi-
(Devamı 8 inci sayfada)

Fırtınanın lûtfü: Boğazda balık akını

Boğaziçi sahilleri dün balık tutmaya ve toplamaya yetişemiyen halkla dolu idi, 17,000 çift torik tutuldu, bir kilo barbunya ve karagözün 5 kuruşa satıldığı oldu

Balık akınına uğrayan sahillerden bir manzara

Bir haftadan beri kısa fasılalarla devam eden fırtına karada ve denizlerde az çok hasara sebep olur, vapur seferle-

rine tesir ederken dün faydalı bir netice de husule getirmiştir.
(Devamı 2 inci sayfada)

Hergün

Sultanahmedde Adliye Sarayı istemiyenler:
"Sebeb yok, sadece istemiyoruz", demelidirler
Ekrem Uşaklıgil

Vakit başmuharriri Asım Us müstakbel adliye sarayının Sultanahmedde yapılmamasını isteyen gazetecilerin daima ön safında bulundu.

Düşüncesinin doğruluğunu isbat etmek için de, adliye binasına tahsis edilen eski hapishane binasının altında tarihî İbrahim Paşa sarayının enkazı bulunduğu iddiasına istinad etti. Fakat.

Yapılan araştırma ve inceleme iddiayı teyid etmekten uzak kalıyordu, muhterem dostum bir başka silâha baş vurdu, şimdi bu bahis üzerinde bir yıl evvel yazmış olduğu bir makaleyi hatırlıyorum, takriben şöyle demişti:

«Şehir plânı adliye sarayının ve hükümet mahallesinin Sultanahmed meydanında tesisini derpiş etmiş olabilir. Fakat unutmuyalım ki, şehir plânı henüz tasdik edilmiş değildir. Adliye sarayının Sultanahmedde yapmak için müstakbel şehir plânının projesine istinad ederek gündinden faaliyete geçenler hükümetçe hattâ görülmemiş olan bir plânın zımnen tasdik manasına gelebilecek olan bir hareketle bulunmuş oluyorlar ki, doğru değildir.»

★

Aradan zaman geçti. Bu zaman zarfında da eski hapishane binası yıkıldı, enkazı temizlendi, sıra yeni adliye sarayının yapılmasına geldi, o dakikada da orta yere yeni bir mesele çıktı:

Şehir mütehassısı Prost sahayı gezmiş, ölçüp biçmiş, meydanın zarafet ve haşmetini temin bakımından adliye sarayının 10 metre daha geride yapılmasına lüzum görmüştü, bu lüzuma hükümet de iştirak ettiği taktirde sahanın arka tarafında biraz istinlak yapılması icab edecekti. Halbuki Vekâlet istinlak için ayrı bir para sarfına taraftar değildi, Prost fikrinde ısrar edip etmediği soruldu. Prost da cevap vermek için 10 günlük bir inceleme müddeti istedi. Bu müddet henüz bitmedi. Şehir mütehassısının cevabı da henüz hükümete verilmedi. Fakat.

Muhterem Asım Usun senelerdenberi üzerinde ısrar ve ateşle durduğu fikri bir defa daha müdafaa edebilmesi için yeni bir fırsat çıkmıştır.

Birkaç gün evvel mesele üzerinde yeni bir makalesi intişar etti. Aynen diyor ki:

«Hapishane ortadan kalkıp da sıra yeni binanın temelini atmaya gelince hükümetçe tasdik edilmiş olan bir şehir plânı ortaya çıkıyor.

Hayır; diyor; burada adliye sarayı yapılamaz!

Demek ki bugün hapishane içindeki mes'uliyet tarifi kıymeti haiz bir binayı yerine adliye sarayı yapmak için yıkmak değil, yerine adliye sarayı yapılmasına -cağı şehir plânı mucibince ma'um olan bir umumî binayı, ortada yeni binanın inşası için hiç bir lüzum yokken böyle bir zamanda üstelik hazineden binlerce lira sarfederek kaldırmaktır.

Yeni adliye sarayının yeni şehir plânına göre nerede yapılacağı ne bina emni sayılacak makam müessili sorup öğreniyor, ne de ona sizin yeriniz şurasıdır, diye yer gösteren bulunuyor.»

★

Muhterem Asım Usu üzüntüden kurtaralım: Benim bildiğime göre hükümetçe tasdik edilen şehir plânı değil, şehir plânının ileri projesidir. İleri projede tesbit edilen şey ise plânın ana hatlarıdır, ana hatlarda da hükümet mahallesinin Sultanahmed meydanında yapılacağı tasrih edilmiştir. Tatbikat plânı ana projenin tasdikinden sonra yapılır. Filân binanın ve meydanın hakikatte ne kadar sahanı ihtiyacı göstereceği mutlak kat'iyetle ancak o zaman anlaşılır. Vaziyet şimdi işte bu noktadadır ve görülüyor ki, ortada yapılmış bir hata yoktur.

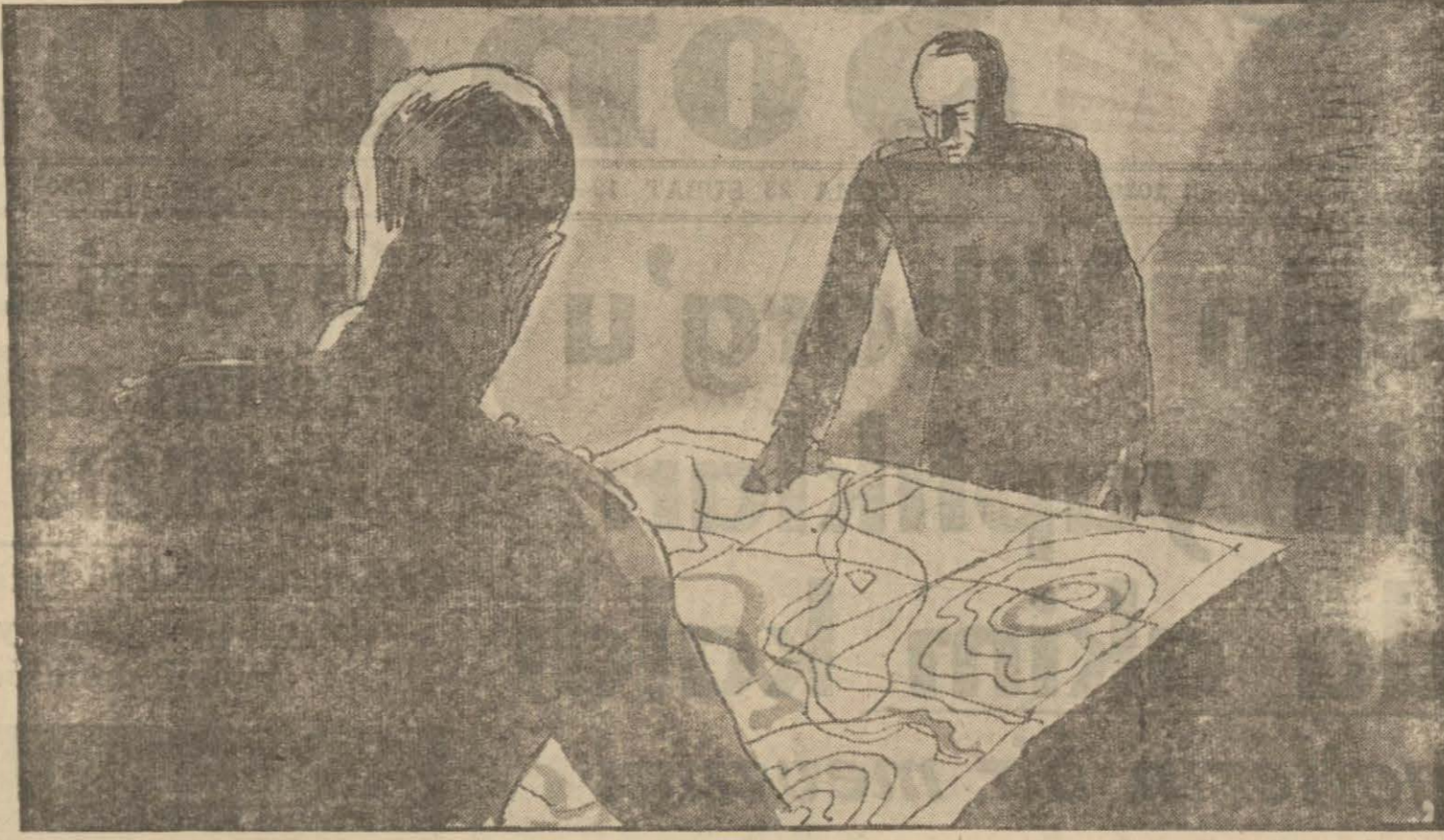
Fakat muhterem Asım Usun yazısında durulacak nokta yalnız bundan ibaret değildir. Filhakika tarihî incelemelerin müsbet bir netice vermemiş olmasına rağmen Asım Usun büyük kıymeti haiz tarihî bir eserin hedredilmiş olduğu düşüncesinden elân vazgeçmemiş olduğu da gene bu satırlardan anlaşılacaktır.

Yalnız tahmin ediyorum ki, Asım Usun üç gün evveline gelinceye kadar mevcut

(Devamı 8 inci sayfada)

Resimli Makale:

= Sağlam yol.. =

Bir ordu kumandanı erkânîharbiye reisi ile konuşuyordu:

— Düşmanın tasavvurunu tahmin edebilir misiniz? diye sordu. Şu cevabı aldı:

— Tahkimatı henüz bitmeyen noktadan cephemize yüklenecek, delmiye çalışacaktır.

Kumandan haritaya baktı:

— Fakat bu, bizim için en fena ihtimaldir, dedi.

Bir insan hayatının dönüm noktasında, ne gibi ihtimallerle karşılaşacağını düşünmek mecburiyetinde kalacak olursa kendisi için en fena, en tehlikeli olan ihtimalin tahakkuk edebileceğini düşünmeli ve bütün tedbirlerini böyle bir ihtimali karşılamak için almalıdır. İnsanın mühim dakikalarda şaşırması, gafil avlanması için bu lâzımdır. İhtimal tahakkuk etmezse gene kendisi kârlıdır.

SÖZ ARASINDA

Fransada duvarlara Yapıştırılan afişler

Fransada hükümet halkı tenvir etmek için duvarlara afişler astırılmıştır. Bu afişlerden bir tanesini yukarıda görüyorsunuz. Afişin mündericati şudur:

«Sinir harbini kazanalım! ve 25 sene evvelki gibi susalım... Sakıyalım... Düşman kulakları bizi dinliyorlar.»

Amerikada en iyi giyenler

Nevyorkda moda akademisi Amerikada muhtelif teşekküller mensubları arasında en iyi giyinenleri tesbit ve filân eylemiştir.

Moda akademisinin vardığı neticeyi aşağıya yazıyoruz.

- 1 — Tiyatro ve sinema âleminde: Adolphe Menjou.
- 2 — Resmî memuriyetlerde: Ayan-dan Cordell Hull.
- 3 — Radyoda: Ted Collin.
- 4 — Sporda: Dan Toppink.
- 5 — Maarifte: Maury Paul.
- 6 — İrad sahiblerinden: Toni Wil-liams.
- 7 — Operada M. Tibett.

Bunların hepsine birer kupa verilmiştir. Moda akademisi reisi madam Eloit Hartman'a göre şık bir adamın muhakkak yedi kat elbisesi mevcut olmalıdır.

Üçü işine devam eylemek için, biri spor için, ikisi yazlık, biri de gündüzler gezmek için!

Hergün bir fıkra

Kısa masal

İkide bir başı ağrıyan bir adam, doktora gitmiş, doktor, adamın kafa tasını açmış, beynine bakmış:

— Bozulmuş, demiş, yapılması lâzım. Birkaç gün bende kalın.

Adam beynini doktora bırakıp çıkmış, günler geçmiş, ay geçmiş, adam beynini almaya gelmemiş, bir gün doktor yolda, adama raslamış:

— Yahu, demiş, aylardır beynin benim muayenehanemde duruyor, gelip almadın.
Adam cevap vermiş:
— Hatırladım, demiş, amma lüzum kalmadı. İnsan böyle daha rahat yaşıyormuş.

Bir bilardo

Meraklısının Bulduğu çare

Hayır.. bu sandığımız gibi, vakti gösteren bir saat değildir. Bu, bilardo meraklısı bir zatın gayet kıymetli sitaka tebeşirini saklamak için bulduğu bir çaredir. Hoş değil mi?

En uzun Amerikalı

Amerikada Dahota askerlik şubesi -ne geçenlerde bir delikanlı muayenesinin icrası için müracaat eylemiştir.

İsmi Robert Waldow olan bu delikanlının boyu üç metre, sikleti ise 145

En güzel Bakışlı ana

Amerikada yapılan bir müsabakada, madam Harris «en güzel bakışlı ana» ünvanını kazanmıştır. Filhakika madam Harrisin yüzündeki ana olmanın verdiği güzelliği, cana yakınlığı pek bariz bir surette görüyoruz ve okuyoruz.

Bir kataloga 6.000 ton kâğıd

Londra posta ve telefon idaresi tarafından tertib edilen katalog geçen hafta piyasaya çıkarılmıştır.

Bu katalog için tam 6.000 ton kâğıd istimal edilmiştir. Katalogun sikleti 5 kilodur. İçinde tam 20 milyon telefon abonesinin ismi vardır.

Bu katalog posta idaresinin malik olduğu on bir matbaada birden basılmıştır Bunun için 50 hnotip çalıştırılmıştır.

kilodur. Bundan dolayı askere elverişli addedilmemiştir. Muhakkak surette askere yazılmak arzusunda bulunan Robert harbiye nezaretine müracaatta bulunmuştur.

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Bir gazetede şöyle bir fıkra okuduk:

«Ölüm halinde bir hasta İstanbulda Gureba hastanesine gidiyor, burada hastalığı asabidir diye Bakırköyüne gönderiliyor, orada «hayır, hastalık asabî değildir, sarılıktır» deniliyor, Cerrahpaşa hastanesi sağlık veriliyor. Cerrahpaşa hastanesinde ise yatak bulunmuyor; bir futbol topu gibi bir hastaneden öbür hastaneye atılan hasta, bu müracaatlar arasında ölüyor.

Fikrimizce, şimdi mahkemede olan bu davada bilhassa tetkike değer iki nokta var:

1 — Ölüme sebep ne olursa olsun, bir yerde hastalık asabî denildiği halde öbür yerde sarılık diye başka bir yere gönderilmiş. Teşhisteki hata hâdisle sabittir. Vakıâ bir

hastalığı teşhiste bir doktorun fennen hata etmiş olması mes'uliyeti mucib bir suç olamaz. Fakat otomobil içinden dışarıya çıkarılmadan yapılmış bir muayene ile bir doktor üzerine düşen vazifeyi yapmış sayılabilir mi?

2 — Hastanede bir tek yatak olmadığı takdirde mevcut hastalardan birini yataktan kaldırıp diğer bir hastayı yatırmak hakkı nöbetçi doktorlarına verilmemiş olduğuna göre bu noktadan bir doktoru mes'ul tutmak doğru olur mu?

Bu suallere doğru bir cevap bulmak için hâdisenin muhakemesi ile alakadar adliyeciler ile fen adamları hayli kafa yoracaklardır.

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Fırtınanın İltifü:
Boğazda balık akını

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Dün tekrar şiddetlenen fırtına Boğaz sularını altüst etmiş, Boğaziçindeki soğuk ve sıcak su cereyanlarını birbirine karıştırmış ve sıcak kanalda kışlamak üzere yatan torik sürülerini suyun üstüne çıkarmıştır.

Bu hâdisle suyun sathındaki balıkları da derhal sersemletmiş ve binnetice on binlerce balık sahillere vurmıştır. Bu vaziyet karşısında Boğazın her iki yakasında bulunan halk derhal faaliyete geçmiş, ellerile, kova, kepçe vesair iptidai vasıtalarla bir hayli balık toplamışlardır. Halkı takiben balıkçılar da harekete gelmişler, ağlarla suyun sathındaki balıkları çevirerek az bir emekle kayıkları, sandalları ve alamanaları doldurmuşlardır.

Dün bu şekilde tutulup yalnız balıkhaneye getirilerek resmî mezad neticesinde satılan ve beheri 5-10 kilo arasında tehaliif eden toriklerin miktarı 17 bin çifti bulmuştur. 120 bin kilo tahmin edilen bu balıkların çifti 55-57 kuruştan derhal İtalyanlar hesabına ihracatçılar tarafından satın alınmıştır.

Halk tarafından tutulup evlerine götürülen balıkların da mühim bir yekûna balığı olduğu söylenmektedir.

Bu sebeble dün şehrin birçok noktasında büyük balık alışverişleri olmuş, birçok kimseler kolayca yakaladıkları altı, yedi kiloluk balıkları 10-15 kuruş gibi çok ucuz bir fiatla satmışlardır.

Fırtınanın tevlid ettiği bu balık kırgınından Boğazın derinliklerinde kışlamak üzere yatan karagöz, barbunya ve istavrit sürüleri de müteessir olmuşlar ve bunlar da sahillere düşmüşlerdir. İlk torik bolluğuna yetişemeyen halk geç vakte kadar bunları toplamıştır.

Dün fiatlar çok ucuz olmuş, balıkhanede fiatlar 15-20 kuruş olduğu halde birçok yerlerde en nefis balıkların kilosu 5 kuruşa satılmıştır.

Dün bu mevzu etrafında görüştüğümüz bir balık ihracatçısı bize şu izahatı vermiştir:

«Bir hafta devam eden son fırtınalar dolayısıyla balıkçılık durmuş ve balık ihracatı ehemmiyetini kaybetmişti. Aynı sebebdan az tutulan toriklerin çifti 40 kuruştan 86 kuruşa fırlamıştı.

Halbuki bugünkü fırtına balıkçılıkta arasıra görülen bir şirpriz tevlid etmiştir. Bu sene torikler kışlamak üzere İzmir körfezini intihab etmişler ve körfezin 60-70 kulaç derinliklerinde yatmışlardır. Küçük bir sürü de Boğaziçinde kışlamıştı. İşte son iki şiddetli poyraz fırtınasının tesir ettiği balıklar bunlardır. Fırtına Boğazdaki sıcak ve soğuk kanalları birbirine karıştırmış, sıcak kanalda yatmakta olan torikler soğuk kanaldan gelen sularla ölmüşler ve karaya düşmüşlerdir.

Geçen sene bu mevsimde torik fiatları 20 kuruştı, fakat harb dolayısıyla etistihlâkinin tahdidî müşterilerimiz olan İtalyan ve Yunanlıları üç misli fiatla balık almağa sevketmektedir.»

Buğristan Hariciye Nezareti Genel Sekreterliği

Sofya, 22 (A.A.) — Atina büyük elçisi Dimitar Şişmanof, hariciye nezareti genel sekreterliğine tayin edilmiştir.

Vilâyet dahilinde bazı şoseler yeniden yapılacak

Edirnekapidan itibaren Saray kazasına kadar imtidad eden şose yeni den yapılacaktır. Nafia Vekâleti yolun inşası için 1 buçuk milyon lira tahsis etmiştir.

Bu arada Hadımköy, Çatalca, Çerkesköy şosesi de 400 bin lira sarfı ile yeniden inşa olunacaktır.

TAKVİM

ŞUBAT					
Rumî sene 1366		23		Arabi sene 1889	
Şubat 10		Resmî sene 1940		Kasım 108	
CUMA					
GÖNEŞ			İMSAK		
S.	D.		S.	D.	
6	45		5	06	
12	54		11	14	
Muharrem					
14					
Oğla		İkindi		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
12	27	15	29	17	51
19	22	1	81		
E.	6	86	9	37	12
V.					

Şehir Haberleri

Fransaya kiralanan vapur adedi 7 yi buldu

Gemilere yüksek ücret verildiğinden armatörler vapurlarını kiraya vermediği tercih ediyorlar

Fransız firmaları tarafından memleketimizden ve diğer yerlerden alınan malları nakletmek üzere evvelce kiralanan Bürhaniye, Nâzım ve Bakır şileplerinden başka yeniden İna', Mete, Plâtin ve Şadan vapurları da kiralanmıştır.

Bu vapurlar Fransa hizmetinde kullanılarak Tunustan maden alıp Fransaya nakletmektedirler. Bazıları da Romanya ile Mısır arasında sefer yapmaktadırlar. Bu arada Fransaya evvelce ihracat mallarımız ecnebi vapur kumpanyaları tarafından yapılmakta iken bu suretle bu ihracat kısmen kendi vapurlarımız tarafından yapılmaya başlanmıştır. Avrupada harb haricinde bulunan memleketlerin ve bu arada bizim vapurlarımız Cebelütürk boğazından dışarı çıkmamaktadırlar.

Fransaya kiralanan bu vapurlar yüksek ücretlerle tutulmuşlardır. Bu yüzden armatörler vapurlarını kiraya vermediği tercih etmektedirler. Ancak bazı

firmalar sahillerimiz arasında nakliyat için muhtelif yerli müesseselere mukavele ile bağlanmış bulduklarından, fazla vapur kiraya verilememektedir.

Dahilî nakliyat bu vaziyet dolayısıyla sekteye uğramamış bulunmakla beraber, firmalar nakliye ücretlerini bir miktar arttırmışlardır. Bunda birçok şeylerin, ezcümle karpitin 10 kuruştan 25 kuruşa, makine yağlarının 11 kuruştan 36 kuruşa, halatın 45 kuruştan 80 kuruşa, boyaların 70 kuruştan 120 kuruşa fırlaması gibi sebepler de âmîl olmuştur.

Bunlar meyanda mühim olan saç demir de bulunmamaktadır. İstanbulda alınan İhrakiye de 10 liradan 14 liraya çıkmıştır.

Türkiyeden maada Yunanistan da harice vapur kiralamaaktadır. Yunanistanın bütün ihracat yekünü harice kiralanan vapurların getirdiği kazancın yarısı kadar bile değildir.

Altın fiatları mütemadiyen yükseliyor

Son seneler içinde halkın biriktirdiği parayı altın masnuata yatırmak temayülü kuyumcuları evvelâ çok ince ve ucuz, bilâhare de kalın altın bilezikler yapmağa sevk etmiştir. Bir moda halini alan ve her moda gibi sa'ğın bir şekle giren bu temayül gittikçe artmış ve buna müvazî olarak altın fiatları da mütemadiyen yükselmiştir.

Avrupa harbinin başlangıcı sıralarında 14-15 lira arasında temevvüç eden bir Türk altın lirası Eylül sonunda 1570 kuruşa yükselmiş ve Birinciteşrinde 1540 a düşerek müteakib aylarda 1630, 1630, 1745 kuruşa fırlamıştır.

Son zamanlarda Anadoludan da mühim miktarda altın bilezik alınmakta olması bileziklerde kullanılan altının beher gramında yeniden 20-25 kuruş bir fark husule getirmiş ve dün bir lira 1345 kuruşluk yüksek bir kıymet ifade etmiştir. Türk parasının kıymeti mütemadiyen sağlamlığını ve ıstıra kabiliyetini artırırken altının bu yükselişinin sebebini alâkadarlar bilhassa halkın altın eşyaya gösterdiği rağbete ve binnetice istihlâkin fazlalaşmasına atfetmektedirler.

Dün beş yerde yangın çıktı

Dün şehrimizin muhtelif semtlerinde beş yangın vak'ası olmuş, beşi de etrafa sirayetlerine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Bunlardan Denizyollarına aid Kasımpaşa havuzlar fabrikasının 3 sayılı atelyesinden çıkan yangın, fabrika vesaitile bastırılmıştır.

Harbiyede Vali konağı caddesinde 67 sayılı Makrohinin mutasarrıf bulunduğu evin ikinci katından, Şişli Operatör Raif sokağında 19 sayılı Osmana aid ahşab evin üst katından, Kasımpaşa Yahya-kâhya mahallesinde Karanlıkçeşme çıkamazda 36 sayılı Hafizeye aid evden ve Ankara caddesinde İstiklâl gazetesi idarehanesinin makine daresinden çıkan yangınlar da kısa bir müddet içinde söndürülmüşlerdir.

Kültür işleri:

Talim taburuna kaydedilmeyen üniversiteiler

Üniversitenin birinci sınıfına kaydedildiği halde talim taburuna teşkil edilmek üzere birçok talebin henüz müracaat etmedikleri anlaşılmıştır.

Üniversite te'zim taburu, bu kabil talebelerin kaydı sona erdiği cihetle bundan sonra yapılacak müracaatlarının nazarı itibare alınmayacağını ve binaenaleyh bu talebin askerî kamp lara bu yıl ıstıra edemeyeceklerini Üniversite Rektörlüğüne bildirmiştir.

Bu talebler Üniversite imtihanlarında muvaffak olsalar bile askerî derslerden not alamayacakları için sınıflarında ipka kalacaklardır.

Kimya enstitüsü laboratuvarındaki noksanlar tamamlanacak

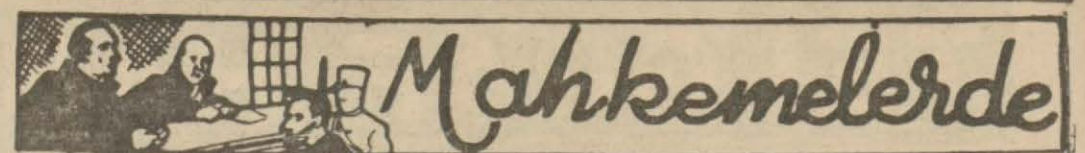
Kimya Enstitüsü laboratuvarlarında kâfi miktarda alât ve edevat bulunmadığından dolayı bu fakülteye pek az talebe alındığı. Kimya Fakültesine girme istediği halde giremeyen bir kısım talebe tarafından Maarif Vekâletine şikâyet edilmiştir.

Maarif Vekâleti talebinin bu arzunu yerine getirmek üzere Üniversite Fen Fakültesinden malûmat istemiş, laboratuvarlarda ne gibi noksanlar bulunduğunu sormuştur.

Fen Fakültesi noksanları tesbit etmeğe başlamıştır. Vekâlet de önümüzdeki yıl Kimya Enstitüsüne daha fazla talebin alınmasını temin etmek üzere bütün bu noksanları tamamlamağa karar vermiştir.

Şehrin imar işleri görüşüldü

İstanbul Vali ve Belediye Reisinin reisliğinde belediye reis muavinleri ve şube müdürlerinin ıstirakile belediye dün akşam üzeri mühim bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda Beyoğlu ve Eminönü kaymakamları da hazır bulunmuşlar, şehrin imarı etrafında görüşmeler yapılmıştır.

18 yaşında ikinci cinayetini işliyen katil muhakeme edildi

Katil müdafaasında arkadaşına bıçağı bir defa sapladığını ve bundan da onu öldürmek maksadında olmadığını anlaşıldığını ileri sürüyor

On gün evvel Şehremininde Üsküdar hapishanesinden tahliye olunan arkadaş Sedadı bıçakla yaralı olarak öldüren 18 yaşlarında Cahidin muhakemesine dün ikinci Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Cahidin evvelce Şükrü adında birini öldürdüğünden dolayı bir buçuk sene hapsine dair verilen karar sureti dün mahkemede okunmuş, müteakib müddeumumî söz arak iddianamesini serdetmiştir. Müddeumumî cinayetin tarzi cereyanı ve muhakeme safahatı hakkında mufassal ve müdellel izahatta bulduktan sonra hülâsaten:

«— Suçunun kendini müdafaası sırasında Sedadı vurduğu yolundaki iddiası varid değildir. Çünkü, hâdiseyi müteakib maktûlün üzerinde ve vak'a yerinde böyle bir ihtimali verebilen silâh vesair bir aleti carha bulunmamıştır.

Binaenaleyh Sedadın kendisini öldüreceğinden korkarak bıçağını kullandığı ve dolayısıyla suçunu meşru müdafaası vaziyetinde kalarak işlediği yolundaki müdafaası kabul eyleyen şayan değildir.»

Demıştır. Müddeumumî; aynı zamanda hâdisede tahrikin mevcudiyetini suçlu lehine kabul ederek:

«— Maamafih maktul Sedad suçlu Cahide hitaben: «Bir buçuk sene evvel benim adamım Şükrüyü öldürdün. Ekmeğime mâni oldun. Çingene köpek» gibi hakareti tazammun eden sözlere sarfetmiş ve cinayet bundan tevellüd etmiştir. Bu itibarla bu nokta ve Cahidin yaşı gözönünde tutularak ceza kanununun 488 inci maddesine göre cezaya çarptırılmasını» istemiştir.

Mahkeme reisi iddia makamının bu talebinin suçluya anlıyabileceği bir tarzda izah ederek kendisini müdafaası için söz vermiştir.

Katil çocuk ikinci cinayetini şu tarzda müdafaası etmiştir:

«— Ben Sedadı kasden öldürmedim. Onu öldürmek maksadıyla hareket etmiş olsaydım bıçağı bir defa saplamaz, do-

kuz on defa vurarak bir anda işini bitirirdim.

Halbuki ben böyle yapmadım. Onu vurduktan sonra bıçakla karakola giderek teslim oldum. Bu da gösteriyor ki, ben onu öldürmek kasdile vurmadım.»

Dosyanın tefkiki ve kararını tefhim için muhakeme bugün öğleden sonraya talik edilmiştir.

19 ev ve dükkân soyan hırsız dün tevkif edildi

İstanbul muhtelif yerlerinde 19 ev ve dükkân soyan Koço isminde azıllı hırsızın, dava dinlemek üzere geldiği adliyede, heyecanlı bir takibi müteakib yakalandığını yazmıştı.

Niko ve Şerafettin gibi sahte isimler altında dolaşan maznun, dün 4 üncü sorgu hâkimliğine verilmiştir.

Kadıköy, Çengelköy, Şişli, Fındıklı, Küçükpazar, Keresteciler ve diğer semtlerde mutfak pencerelerinden apartmanlara, kilidleri kırarak dükkânlara giren Koço birçok kıymetli eşya çalmıştır.

Çaldığı şeyler arasında, mücevher, para, altın ve gümüş takımları vesaire vardır.

Yapılan sorgusunda suçlarını itiraf eden maznun, 4 üncü sorgu hâkimliğinin kararile tevkif edilmiştir.

Bir matbuat davasının yeni safhası

Cumhuriyet gazetesinin 20 Şubat tarihli nüshasında «Afrodit» davası ile alakalı bazı neşriyat üzerine, mezkûr gazete hakkında müddeumumilikçe dava ikame edildiğini yazmıştı.

Müddeumumunun şahsını tahkir suçundan açılan bu davalar gazetesinin başmuharriri me'b'us Yunus Nadi ve neşriyat müdürü Hikmet Münif aleyhlerine dir.

Yunus Nadinin me'b'us olması dolayısıyla, masuniyeti teşriyesinin ref'i için, müddeumumilik us'len Adliye Vekâletine müracaat etmiştir.

Pollste:

Dört eroin kaçakçısı yakalandı

İstanbul zabıtası dün muhtelif yerlerde yaptığı anı araştırma ve baskınlar sonunda 4 eroin kaçakçısını suçüstü yakalamıştır.

Bunlar Yusuf, Yümnü, Apustol ve Ömer adlarındaki sabıkalı kaçakçılardır.

Cürümlerini itiraf eden kaçakçılar, bugün asliye beşinci ceza mahkemesine teslim edileceklerdir.

Merdiven den düşen bir kadın yaralandı

Kasımpaşa oturan 55 yaşlarında Huriye adında bir kadın, evinin merdivenlerinden inerken müvazenesini kaybederek düşmüş ve başından yaralanmıştır.

Yaralı kadın, tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Askerlik işleri:

Şubeye davet

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinden: Adları aşağıda yazılı yedek subayların muameleleri tetkik edilmek üzere nüfus ve hüviyet cüzdanlarıyla hemen şubeye müracaatları ilân olunur.

Levazım astegmen Ali oğ. Hulûsi Erzurum 322 (38058)
Piyade yüzbaşı Halli oğ. Hasan İstanbul 320 (31513)

Süvari teğmen Mustafa oğ. Nâzım Selânik 324 (39049)

Levazım astegmen Hüseyin Hüsnü oğ. Hasan Aziz 317 (30519)

Muhabere teğmen Mustafa İhsan oğ. Süleyman 314 (18086)

Tabib yüzbaşı İsmail oğ. Muhsin Selânik 313 (36072)

Tabib yüzbaşı İsak oğ. Mişon İstanbul 313 (14765)

Deniz işleri:

Bir vapur İthalât eşyası geldi

Dün limanımıza gelen Bulgar bandıralı Çar Ferdinand vapuru şehrimize mühim miktarda tarçın, biber, karnavice, karanfil, çay, koko ipliği, kuru erik, kakao çekirdeği, zerdeçal, çay ham deri, kalay, kenevir, ham lâstik ve halı getirmiştir.

İstanbul semtinin yeni sineması

İstanbul semti hiç olmazsa sinema bakımından artık Beyoğlunu kıskanmaya caktır.

İstanbul semti, Beyoğlu sinemalarından çok daha güzel, çok daha şirin çok daha modern bir sinemaya maliktir artık. Bu sinema, Beyazıdda inşa edilmiş olan «Marmara» sinemasıdır.

Marmara sinemasını geçen gün ziyaret ettik. İnsanın yüzüne gülen bir salon...

1400 seyirciyi alabilecek olan bu sinema çok şık, rahat koltuklarla süslenmiştir. Dahilî tahsimatı ferah, güzeldir.

Ses tertibatında fennin en son terakkiyatı nazarı dikkate alınmıştır. Esasen, salonun inşasında sada prensiplerine riayet edilmiştir. Marmara sinemasına İstanbul incisi derssek hiç de mübalağa etmemiş oluruz.

Bu sinemayı ziyaret edecek olan okuyucularımız herhalde bize hak verceklerdir.

Eilver ki sinema müdürlüğü İstanbul halkına en güzel filmleri en önce sunsunlar... Böyle olursa şüphesiz ki muvaffakiyet onlarındır.

Şehir işleri:

Kokmuş et bulunan bir lokanta kapatıldı

Belediye zabıtası son günlerde otel, lokanta, kahve, sinema vesaire gibi umumî toplantı yerlerindeki temizlik işleriyle yakından alakadar olmakta ve temizliğe riayet etmeyenler hakkında ceza zabıtları tutmaktadır.

Bu arada Bahçekapıda bir lokanta ve birahane de teftiş sırasında kokmuş et parçaları görülmüş ve bu lokanta dün üç gün müddetle kapatılmıştır.

Taksim kışasının yıkılması geri bırakıldı

Taksim kışası 1 Marttan itibaren yıkıcıya verilecekti. Meydan civarında yapılacak yeni inşaatın formalitesi henüz ikmal edilememiş olduğundan, kışanın yıktırılması bir müddet gecikecektir.

Kongreye davet

Kadıköy Kızılay kaza şubesinden: Şubemizin yıllık toplantısı 25 Şubat 940 Pazar günü saat 10.30 da Kadıköy Halkevi üzenindeki şube merkezinde yapılmaktadır. Muhterem azanın teşrifleri rica olunur.

Fırtına denizlerde bütün şiddetile devam ediyor

Dün sabah köprü fırtınadan açılmadı ve limanda bir vapur demirini tarayarak sürüklendi

İki gün evvel başlıyan fırtına dün de bütün şiddetile devam etmiştir.

Fırtına bilhassa evvelki gece şiddetini çok artırmış, rüzgârın şiddeti saniyede 11 metreyi geçmiştir.

Fırtına Karadeniz, Marmara ve Ege denizlerinde de şiddetle devam etmekte olduğundan, seferde bulunan bütün vapurlar en yakın limanlara sığınmışlardır. Dün Karadeniz ve Marmaraya limanımızdan hiçbir vapur hareket etmemiştir.

Dün saat 3 te Mudanyaya kalkması icab eden Trak vapuru fırtına yüzünden gidememiş, Antalya vapuru da Marmaraya çıkamıyarak Ahırkapıda demirlemiştir.

Evvelki gün Bandırmaya hareket eden ve Marmarada yoluna devam edemiyerek limana dönen Denizyollarının Marakaz vapuru dün de sefer yapamamıştır. Üçün vapuru dün Amasraya sığınarak fırtınanın dinmesini beklemiştir.

Karadeniz postasını yapmakta olan Cümhuriyet vapuru dün geç vakit limanımıza gelebilmiştir.

Fırtına yüzünden limanımızdan Karadenize ve diğer denizlere hareket edecek olan hususî vapurlar da seferlerini tehir etmişlerdir.

İzmirden limanımıza gelmekte olan

Denizyollarının Kadeş vapuru fırtınaya yakalanarak güçlükle Bozcaadaya sığınabilmiştir.

Dün sabah Ayvalıktan gelmesi beklenen Bartın vapuru da hareketini tehir ettiğinden gelememiştir.

Fırtına bilhassa Karadenizde çok şiddetlidir. Bu denizde fırtına tesirile bazı kazalar olduğu tahmin edilmekle beraber, dün Karadeniz limanlarından Mıntaka Liman Reisliğine, kaza vukuuna dair bir haber gelmemiştir.

Fırtına limanda da tesirini göstermiş olmakla beraber mühim bir hasarat yapmamıştır. Dün sabah köprü fırtınadan açılmamış, limanda demirli bulunan Cengiz vapuru demirini tarayarak Sirkeciye doğru sürüklenmeğe başlamış ve yardıma koşan romorkörlerle çekilerek şamandıraya bağlanmıştır.

Sarayburnu önlerinde de evvelki gece köprüler muhafaza memurları iki motörün batmak üzere olduğunu alâkadarlara haber vermişler, bu motörler de romorkörlerle kurtarılmıştır.

Balkanlarda da kış bütün şiddetle devam etmektedir. Bu yüzden dükkân Semplon ve Konvansiyonel trenleri 4-5 saatlik rötarla Sirkeciye gelmişlerdir. Dün akşamki Ankara ekspresi de 3 saat teehhürle Haydarpaşaya gelmiştir.

Bitaraflar ve harb

Bütün bitarafların bugün yaptıkları, silâhlanmak, kuvvetlenmek ve hududlarını tahkim etmektir ki bunda yerden göke kadar haklıdırlar

YAZAN

Emekli general H. Emîr Erkilet
"Son Posta"nın askerî muharriri

Avrupanın dört büyük devleti harb halinde; beşinci büyük devlet, elinde silâh hazır ol vaziyetinde, fırsat beklemekte; diğer orta ve küçük devletler, topraklarının bir gün büyük devletlerin bir döğüş alını haline gelmesi ihtimalinden titreyerek buna mâni olmak için ellerinden gelen siyasi ve askerî tedbirleri almaktadırlar.

Fakat harb genişliyor ve genişleyecektir; çünkü genişlemek mecburiyetindedir. Her şey gibi harbin de bir başlangıcı, bir kemal anı ve bir sonu vardır. Varlıklarla hâdiselerin hiç biri bu ezeli ve ebedi kanunun dışında değildir. İster bir insan, bir karınca veya bir ağacın, yahud da ister bir milletin hayatı bahis mevzuu olsun daima aynı kanun hükümlerindedir. İsterseniz bir feyzan veya bir yangını seyrediniz, gene ve daima aynı şeyi görürsünüz: İptida, kemal ve intihâ.

Bir yangına çok benzeyen harbin kemal yani olgunluk devresi iki azamî imkân hududlarıyla ölçülür: Birisi azamî sırayet imkânı ve diğeri muhariblerin son kuvvetlerini ortaya dökmeleri halidir. Şimdiki harbi bu düstura vurursak görürüz ki 1939 harbi son sırayet imkânları hududlarına henüz varmadan başka muharibler son kuvvetlerini ortaya dökmüş olmaktan çok uzaktırlar. Bundan dolayı şimdiki harbin henüz başlangıçta olduğu hükmünü verebiliriz.

Geçen Büyük Harbde, Avrupada, İsviçre, Holânda, Danimarka ve İsveçle Norveçten başka harbe girmemiş bir devlet kalmamıştı. Bugün ise harb harici veya bitaraf kalmış devletlerden hiç biri henüz harbe sürüklenmiş değildir. Sürüklenme tabirini kasden kullandım; çünkü bilhassa bitaraf orta ve küçük devletlerin hiç biri, şimdiki harbe girmeyi kendi selâmet ve menfaatlerine uygun görmezler.

Buna rağmen her iki muharib taraf, bitarafları kendi cihetine ihak edecek bunlarla harb kudretlerini ve zafer imkânlarını arttırmak isterler. Fakat Almanya bitarafları kendine çevirmek ümidinde olmadığı için bunların bitarafliklarını ve harb harici vaziyetlerini hiç almazsa idameye çalışıyor. Onun şimdiki harb politikasının çalışma istikametlerinden birisi ve belki de en ehemmiyetlisi budur. Almanyanın ve bolşevik düşmanı görünmesine rağmen, şimdiki sadece onun bir yardımcı rolünü oynayan, İtalyanın Balkanlarda ve Yakındoğuda sulh ve bitaraflık telkinciliğine kıymaları bundandır.

Müttefiklere gelince, onların, arkasını Sovyet Rusyaya dayamış ve Zigfrid müstahkem mevziine tahassus etmiş Almanyanı yalnız başlarına güçlekle yeneceklerini çoktan an'âmış olduklarına şüphe edilemez. O halde İngiltere ve Fransanın sevkulceysi siyaseti, geçen harbde olduğu gibi, mümkün mertebeye fazla müttefik ve taraftar elde ederek Almanyanı yanlardan ve geriden sarmak olmak iktiza eder. Harbi bitirmek için onların başka çıkar bir yolları olmadığına zaten çoktanberi işaret edip durduk.

Vaziyeti böylece tesbit ettikten sonra bitaraflar için artık şimdi her iki tarafın propaganda mesaisinin hakikî istikametlerini daha kolay anlamak imkânı vardır. Kezâlik Almanyanın ve muavini İtalyanın bilhassa Tunada ve Balkanlarda takib ettikleri sulh ve bitaraflık siyasetleri ancak bu suretle aydınlatılmış olur. Bundan başka İngilterenin Süveyş bölgesinde ve Fransanın Suriyede askerî tahşidatının hakikî sebepleri bu mantıkla daha iyi anlaşılır.

Yukarıdaki faraziyelere bir de Sovyet Rusyanın Finlandiyada esaslı surette meşgul oluşunu da ilâve edersek o zaman Alman siyasetinin şimdiki halde bitarafları müttefikler aleyhine tahrikten ziyade onların hiç almazsa bitarafliklarının devamını temin çalışmasının hikmeti tavazzuh etmiş olur.

Belçikanın Almanya hududunda bir kısım arazide vücude getirdiği çukuk duvar

Eğer bedbaht Finlandiya mağlûb olursa, serbest kalacak olan Sovyet Rusyadan azamî istifade Alman siyasetinin artık yeni bir hedefi olacaktır. İşte o zaman Almanyanın, şimdiki bitarafları bitaraflikta kalmağa teşvik politikası yer yer değişmeğe başlayacaktır. Bu takdirde İskandinavya, Yakındoğu ve Balkanlar her iki tarafın en şiddetli propagandası ve hareket siyasetlerinin birer alanı olacaktır.

Görülüyor ki bitaraflar için, zaman zaman ve yer yer, şu veya bu tarafı tercih zarureti hâsıl olabilecektir. Onun için hemen hiçbir bitaraf devlet kendini bu ihtimalden hariç tutmuyarak mütemadi silâhlanıp kuvvetlenmekte ve ahvâle müterakkib beklemektedir. Sayıca en küçük devlet ve milletlerin bile en büyük mütevacizlere karşı durabileceklerini Finlandiyamın güzelce isbat etmesi milyonluk Leh ordusunun üç haftada imha edildiğini görmekten mütevellid sersemliği çoktan gidermiş ve tadil etmiştir.

İki devletin harb kudretlerini hesap ve müvazenede kuvvei maneviye birinci derecede rol oynar. Gerçi top, tüfek, tank ve uçak sayılarının çokluğu ve üstünlüğü mühimdir, fakat esas değildir. Bol malmaze manen bozuk ve zayıf, disiplinsiz insan yığınları elinde düşmana yalnız faydalı ganimetler teşkiline yararlar. Nitekim Balkan Harbinde, Trakya ve Makedonya Osmanlı ordularının elindeki o mükemmel ve bol silâh ve teçhizat Bulgar, Sırb ve Yunan ordularının algıları oldular. Bir milletin istiklâl ve hürriyetini korumakta malmaze-

nin dahli ve hizmeti azımsatmamakla beraber manevi kuvvetin yüksekliği hiç olmazsa o derece bir ehemmiyeti haizdir.

Bu sebebledir ki bitaraflara tecavüz veya onların arazisinden geçmek meselesi büyük devletler için öyle zannolunmuş gibi kolay bir şey değildir. Geçen Büyük Harbde küçükük ve harbe hazır olmayan Belçikadan geçmek istiyen Alman ordularının bîdayette ve sonradan düşür oldukları müşkülât unutulmamıştır. Küçükük Finlandiyaya önem vermek istemiyen koca Rusyanın hali de meydandadır. İşte ancak bu hesaplar ve bu misallerdir ki bugün büyükleri küçüklerin bitarafliklarını saymağa sevk ediyor.

Fakat öyle anlar gelir ki menfaat ve hesap dahi bitarafları nihayet müdahale ve muhariblerle birlikte harekete sevkedecekleri gibi bunlar büyüklerin tazyiklerine mukavemet edemiyerek harbe sürüklenebilirler. Onun için her bitaraf ve hele harb harici devletin aled devam ve nihayete kadar bitaraf kalması lâzım gelmez. Ancak gerek bitarafliklarını korumak ve gerek icabında ve kendi istekleriyle harbe girebilmek için bitarafların da bugün muharibler gibi ve onlar derecesinde iyice silâhlanıp kuvvetlenmeleri ve zayıf hudud bölgelerini tahkim etmeleri lâzımdır. Bu hususta her bir ihmal hayatî vahim neticeler verebilir. Onun için hemen bütün bitarafların bugün yaptıkları yegâne şeyler silâhlanmak, kuvvetlenmek ve hududları tahkim etmektir ki bunda haklıdırlar. Çünkü istikbal her tarafı görüleniyen bir istikbaldır.

H. F. Erkilet

Okul doktorları talebeyi sık sık muayene edecekler

Tevrür eden talebelerin, hastalıkları bir hayli ilerledikten sonra preventoryoma gönderildikleri nazarı dik kati celbetmiş, preventoryom müdürlüğü tarafından keyfiyet Maarif Vekâleti orta tedrisat müdürlüğüne bildirilmiştir.

Maarif Vekâleti orta tedrisat müdürlüğü bunun üzerine bütün leyli mekteplere yeni bir tamim yapmıştır. Bu tamim ile okul direktörlerinin bu noktaya son derece dikkat etmeleri ve okul doktorları vasıtasıyla sık sık talebenin muayene edilmesi istenilmiş, bu gibi talebenin tatil mevsimi beklenmeden derhal preventoryoma gönderilmesi emredilmiştir.

Ayrıca, herhangi bazı sebeplerle hasta olan çocukların tedavisini tehir eden okul başöğretmenlerinin mes'ul tutulacakları da tebliğ edilmiştir.

Kıdem zammı alacak muallimlerin listesi hazırlanacak

Aslı maaşları 30 lira olan orta mektep ve lise muallimlerinin barem ka-nunu mucibince kıdem zamlarının verilmesi icab etmektedir.

Bunun için Maarif Müdürlüğüne Vekâletten dün yeni bir tamim yapılmış, aslı maaşları 30 lira olan orta mektep ve lise öğretmenlerinin en kısa bir zaman zarfında tesbit edilmesi istenilmiştir.

Maarif Müdürlüğü bugünden itibaren bu muallimleri tesbit edecek, bunların bir listesini hazırlayarak Vekâlete gönderecektir.

Otobüsçülerin bir müracaati reddedildi

Otobüs sahipleri bilet ücretlerinin iradı gayrisafisi üzerinden alınan yüzde on belediye rüsumunun iradı safi üzerinden alınmasını istemektedir. Belediye, otobüsçülerin müracaatını reddetmiştir.

Hâdiseler Karşısında

YANDIK

Gazeteler yazıyorlar:

«Tramvayın medenî şehirlere yaraşmayan geri bir nakil vasıtası olduğu gözönüne alınarak, şehirdeki tramvay şebekesinin kaldırılması kararlaştırılmıştır. Fakat bu karar, ancak on sene zarfında tatbik mevkiine konulacaktır.»

Medenî şehirlere yaraşmayan geri nakil vasıtası tramvay, acaba hangi tramvaydır; alelûmum tramvay mı, yoksa bizim şehirde işliyen, tamir görmemiş, boyanmamış, camı silinmemiş, gıcirtılı gıcirtılı tramvay mı?

Eğer bizim tramvaysa.. doğrudur. Hiç bir medenî şehre yaraşmaz, hattâ o kadar ki, kaldırılmaları bozuk şehrimize bile.

Eğer alelûmum, yani gıcirtılı, gıcirtılı olmayan gıcır gıcır tramvaysa, belki bizim kaldırımı bozuk şehre yaraşmaz amma, her şehre yaraşmaz mı onu pek kestiremem.

Hem ne ise bu tarafı bana lâzım değil, mademki karar verdiler. On sene zarfında (biz diyelim elli) tramvay şehirden kaldırılacak demektir, peki amma, yerine medenî nakil vasıtası olarak ikame edilecek nedir?

Otobüs mü?

Eğer otobüsse yandık, demektir. Nümuneleri meydanda..

Otomobil mi?

Gene yandık demektir. Çünkü para yetiştiremeziz.

Yalnız şu var.. kim bilir belki, medenî şehirlerde bizim şimdiye kadar görmediğimiz umumî tayyareler işliyordur. Bir yerden bir yere gidecekler bu tayyarelerle hem çabuk, hem rahat, hem ucuz gidebiliyorlardır. Bizde de bunlardan işleteceklerse diyeceğim yok, çok muvafık. Bozuk kaldırılmaları hiçbir nakil vasıtasının ilerlemesine müsaide olmayan bir şehirde havada seyahat yapmak kadar iyi ne olur ki!

Hoşuma gitmeyen, beni sinirlendiren bir nokta var.. bu noktaya temas etmeden geçemeyeceğim:

— Tramvay kaldırılacak.

Sözü, bazı nahoş vaziyetler ihdas edecektir.

— Tramvaylar bozuk, yollar aşınmış bunların esaslı bir tamire tutulması icab edecektir.

Dediğimiz zaman hazır cevabı verecekler:

— Ne olsa tramvayla kaldırılacak.

Tramvayların camlarını kırılı, koltuklarını kırık, gördüğümü:

— Bu tramvay camları temizlenmiş, çek mi, kırık koltukları yapılmıyacak mı?

Dediğimiz zaman da gene hazır cevapı verecekler:

— Ne olsa tramvaylar kaldırılacak.

Ne olsa tramvaylar kaldırılacak bahsi bugün görmediğimiz daha neler neler görmemize sebep olacak:

Camı kırılmış tramvaylar işliyecek. Ne olsa kaldırılacak ya!...

Günde birkaç kere tramvay teli kopacak.

Ne olsa kaldırılacak ya!...

Bozuk yollardan tramvaylar vızır vızır yaya kaldırılmalarına çıkacak.

Ne olsa kaldırılacak ya!...

— Sen de fazla mübalâğa yapıyorsun. Diyeceklere de mübalâğa yapmadığını örnek göstermek suretiyle isbat edebilirim:

Soruyorum:

— İstanbul'da işliyen bütün otobüsler kamyon eskileri değil midir?

Hayır denilemez.

— Bozukturlar değil mi?

Hayır denilemez.

— Kirlidirlir değil mi?

Hayır denilemez.

Daha fazla kusur saymaya lüzum yok.

kısaca:

— Bunların işletilmesi doğru mudur? Evet denilemez.

Peki, bütün bu sualler sorulduğu zaman alınan cevap şu değil midir:

— Ne olsa Belediye otobüs getirecek, bunlar da kaldırılacak.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Çin köpeklerinin aslı

Küçük Çin köpeklerinin aslı belli değildir. Bazıları bunların kedile köpek melezi olduklarını söylerler. Avrupaya ilk Çin köpeği 1861 de getirilmiştir. Bu bir erkek köpektir. Bilâhare buna da bir de dişi eş getirilmiştir. Avrupada bulunan bütün Çin köpeklerinin bu köpeklerin yavruları oldukları rivayet edilir.

Dünya büyük şampiyonu

Dünya büyük şampiyonu Jan Kantra Budapeşte sayfiyelerinden birinde oturur. Biyüğünün bir ucundan öbür uca uzunluğu bir metre yirmi santimdir.

İlk hayvan mürebbisi

Aslan beslemek merakı pek eskidir. Romalılar devrinden ma-

lûm. Fakat aslan terbiyesi çok yenidir. Ancak on dokuzuncu asırda tesadüf edilir. İlk aslan mürebbisi Marten isminde bir Fransızdır. Tesadüfen vahşi hayvanların terbiye edilebileceğini keşfetmiştir. Bu adam hayvanat bahçesinde muhafızmış, bir aşkım bahçede dolaşırken kafeslerden birinde bulunan kaplarnın avaz avaz bağırmasına sinirlenmiş, kafesini kapısını açıp içeri girmiş ve bir kamçı ile ürkütüp hayvanı susturmuş. Bilâhare de birçok hayvanları terbiye etmiştir.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına Cevaharım

Bir genç erkek okuyucum bana garib görünen bir sual sorarak:

— Bir genç kızın karakteri hakkında fikir edinmek isterseniz ne yaparsınız? diyor.

Yapılacak şeylerin maddeten mümkün olanlarını olmuayanlarından ayırmak lâzım, fakat hatırıma ilk olarak gelen cevabı kaydedeyim:

— Bu genç kıza tuvalet aynasının karşısında kendisini yalnız sandığı zaman görmek ve samimî bir arkadaşı ile yaptığı uzunca bir muhavereyi dinlemek isterdim, kendisiyle karşı karşıya geldiğim zaman da en ziyade gözlerinin içine bakardım. Bununla beraber incelemeyen çikan neticeyi kat'î ad detmekten gene çekinirdim. Zira genç kız ve genç kadın daimî bir istihale halindedir. Her vakit değişir.

Bayan «K. C.» anlamak istiyor:

— «Tecrübe görmemiş erkek tehlikelidir diyorlar. Doğru mudur?»

Anlamadığımı itiraf ederim:

— «Eğer annesinin kucağından doğruca karısının kolları arasına geçmiş, hayat mücadelesinden daima uzakta kalmış, çalışıp kazanmak lüzumunu hiç duymamış, bir erkeği kasdediyorsanız, böyle bir erkeği tehlikeli bulanların fikirlerine itiraf ederim. Bu erkek erkek te sayılmaz, adeta bir çiçek dahidir. Sonbaharın ilk fırtınası ile karşılaşır karşılaşmaz kırılır, hem sevmesini de bilmez, ilk fattan kadının kurbanı olmaya namzeddir.

İneboluda Bay «H. D.» ye:

— Başınıza iş açmayınız. Ortada endişe edilecek bir şey görmüyorum.

TEYZE

Hatıralar Arasında

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Kral Ferdinand İstanbulda

Son hazırlıklar - Rifat Paşanın refikasının gösterdiği himmet - Saray haber veriyor: Herşey hazır - Misafirlerin gelişi - Kral ve Kraliçe - Kraliçenin haremî hümayunda iadei ziyareti - Baş kadın Efendi

Programın teferrüatı ve Kral ile Kraliçenin maiyetlerinde gelecek olanların aded ve sıfatları anlaşıldıktan sonra hatâ daha evvel saray, tertibat ahzına teşebbüs etti. Bir kere Bulgar Kral ve Kraliçesine aid cihet temin edilince müferriden ve daha kuvvetli bir maiyet gelecek olan Sırbistan Kralı için yapılacak bir iş kalmamış olacaktı.

Abdülhamidin hal'ini müteakib her türlü tahribattan azade kalmış olan merasim dairesile Şale kasrı, ve icab ederse mevcudiyetinden istifade edilecek olan küçük mabeynle Yıldız diğer bazı aksami öyle bir halde, ve her neviden misafiri izaz edecek öyle bir vaziyette idi ki mefruşat idaresine tevaccüh eden vazife pek hafif kalıyordu. Maiyete mahsus yatak odalarını, hususile kral ve kraliçeye tahsis olunacak daireleri ihzar etmek ve en küçük teferrüata kadar burada her lüzum görülebilecek şeyleri bulundurmak lâzımdı. Hariciye Nazirinin refikası —ki Rus asilzadeğânından bir ailey mensub ve irfan ile, san'atla mücehhez, her manasile kibar ve nüfuzu nazar, isabeti rey sahibi bir hanım idi— lütfederek Yıldız kadar mükerren gelenek zahmetini ihtiyar etti, ve saray memurini ihtaratından müstefid eylemek himmetini gösterdi. Bu sayede başta kral ve kraliçenin dairelerile maiyet odaları tamamlamaya hazır olmak içinde müşkülât görülmüdü. Zaten buralarda esas eşya mevcut olduğundan yalnız yatak takımları döşetilmek lâzımdı, bunlar için de mefruşat idaresi fazlasile, hattâ tuvalet takımlarına kadar, bol bir sermayeye malikti. Bazı salonlara, ez-cümle kral ve kraliçenin dairelerine eşyayı nadire koyarak buralara san'atkarane bir eda vermek de düşünülüdü. Bunun için de muhtelif saraylardan, hususile hazinei hümayundan bir takım kıymetli eşya bulmaları mahallerinden sened mukabilinde alarak icab eden yerler süsledi. Kiler levazımı, kahvaltı takımları, Yıldız sarayının hal'den sonra metruk kalan cesim mutfaklarından bir küçük kısmı da her türlü teferrüatı ile ihzar edilince artık sarayın misafirlerine: «Buyursunlar!» demekten başka bir iş kalmamış oluyordu.

Hayır, mühim ve oldukça müşkül bir iş daha vardı ki İstablî amireye aiddi. Merasimin icrasında, ez-cümle istikbal ve teşyi esnasında teşekkül edecek alaylarda padişaha ve hanedandan iştirak ede-

cek zevata, kral ve kraliçeye, maiyetlerine, vükelâya tahsis olunacak landolarla Yıldızda daima emre müheyya olarak bulundurulacak kupalar, faytonlar ve bunlar için lâzım olan hayvanlar öyle bir yekûn teşkil ediyordu ki İstablî amire mevcudunun bu ihtiyaca tekabül edip etmeyeceği bizleri oldukça düşündürdü. Biliyorduk ki arabalar gözleri taltif edecek bir halde değildi, hele hayvanlar gösterişlerine rağmen pek yorun bir halde idiler. Bütün bu noksanlara rağmen İstablî amire müdiriyeti öyle az bir zamanda öyle muvaffakiyetlerle bu müşkülâtı da tesviye etmiş oldu ki artık saray, hariciye nazirine gövsünü gere gere teminat vererek onu da üzüntüden kurtarmış oldu. Son yapılacak bir iş vardı: Onu da yaparak, sefaletten memurini mahsus istedik. Onlara, Yıldız misafirlerine tahsis olunan dairelerinin her tarafını gezdirdik. Simalarında okunan hayret, ve lisanlarından dökülen takdir manaları, bittabi büyük bir itim'nan ile topladık. Tek bir mütalea olarak sefaret erkânından bir zat: —Kral ve kraliçe için mükellef bir kahvaltı takımı bulundurulsa... dedi. Bunu derhal zihnimin bir köşesine yerleştirdim, ve hazinei hassa vasıtasile kral ve kraliçe için, mümkünse meselâ hazinei hümayunda mahfuz nefis eşya meyamından kahvaltı takımları getirildi. Bunlardan biri ki - krala mahsus idi - tepsisi ile beraber kahveligi, çaylığı, fincanı, şeker hukkası, altın kafes içine alınmış Sévres mamulâtından mavi zemin üzerinde beyaz çiçeklerle temasına doyulmaz bir eseri nefis idi. Bu takımın bir hikâyesi oldu ki sırasında onu nakledeceğim, onun için bu tafsilâtı vermek istedim.

Misafirlerin vürudu günü geldi. Ali-nan tertibat cümlesinden olarak ve bu kabilden ahvalde beyneddüvel mer'i olan usule tevfikân padişahın misafirlerini memlekete vâsıl olacakları yerde istikbal etmesi icab ederdi. Nisbetine muhtasar bir alay hal'inde hünkâr büyük resmi elbiselerini lâbis ve nişanlarını hâmil olarak Sirkeci mevkiinde, istihzar edilen mahalli mahsusta ve tam zamanında hazır bulundu. Kral kraliçe ve maiyeti vâsıl olunca merasimi mutade ile istikbal edildiler. Her iki hükümdar refakatlerinde bulunan zevatı, mertebelerine göre, müteakiben yekdiğerine takdim ettiler. Ve bu iş de bitince büyük alay teşekkül etti, sıra ve mevki itibarile herkes kendilerine tahsis olunan arabalarla Sirkeci-

den itibaren bütün güzergâhı dolduran halk kütlelerinin alkışları arasında Yıldız yolu tutuldu. Burada hünkâr misafirlerini yerlerine tevdi ettikten sonra, kralın padişaha Dolmabahçede iadei ziyareti vukua geldi.

Kral çocuklarını, bugün Bulgaristan tahtına calis olan ve o zaman veliahd bulunan Prenses Boris - bugün kral Boris ile küçük kardeşini beraberinde getirmişti. Onlar bir hayli zaman sonra hususî bir surette ve pek kısa bir zaman için İstanbulla geldiler. Şehrin temayağa değer yerlerini, bu meyanda Yıldız ve Dolmabahçe, Beylerbeyi, Göksu saraylarını gezip gördükten sonra hemen avdet ettiler. Gözlerimin önüne geldiler: Her ikisi de gayet sevimli, güler yüzlü, sıcak kanlı, henüz çocuk denecek yaşta, fakat mevkilerini idrak eden bir vakar içinde, görenler üzerinde pek iyi bir tesir bırakıyorlardı. Dolmabahçe sarayını gezdirmekte onlara başmabeynci ile başkâtib refakat etmişlerdi. Bilhassa muayede salomonun genişliğine, kubbesinin yüksekliğine hayran olmuş göründüler. Ziyaretleri pek hususî şekilde vukua geldiği için huzura çıkmaları tertibat dahilinde değildi.

Prensler kraliçenin çocukları değildi. Kraliçe kral Ferdinandın ikinci zevcesi idi. Pek asil bir hanedana mensub olan ve nesebinin asaleti nisbetinde fitratan da asaletle malik bulunan kraliçe, derhal hükümdarlık haysiyetinin icabatını tabikte liyakat gösterdiği gibi nezaretine tevdi edilen küçük prenslere karşı da her manasile validelik şefkat ve takayyüd âsarını da göstermişti. İstanbulda üç günlük misafiretinde onu yakından görenler meziyyatını takdir etmekte gecikmediler.

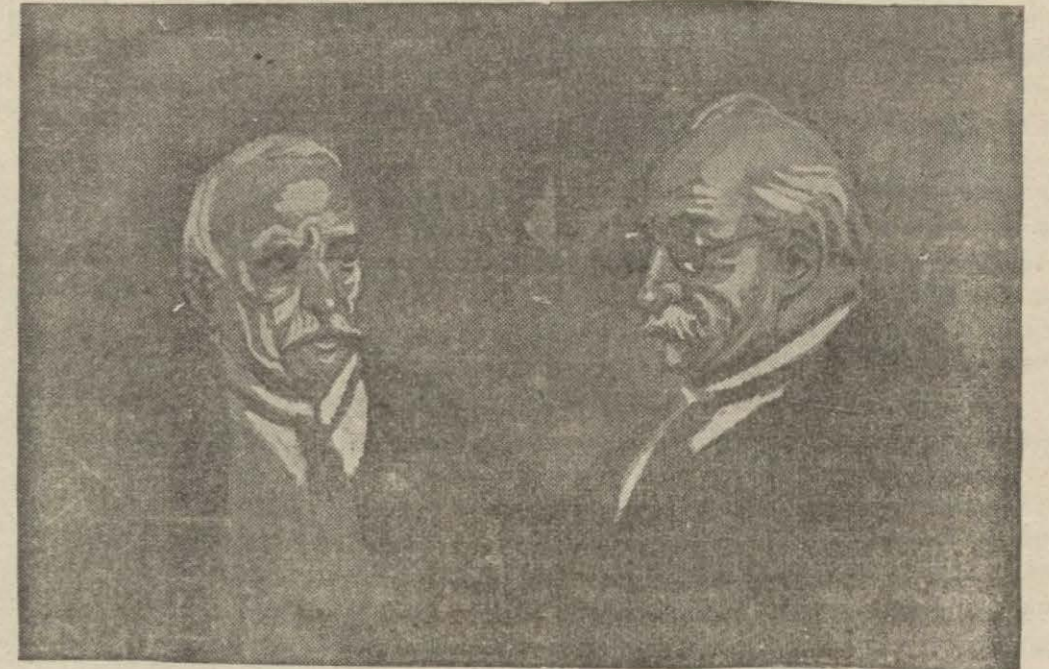
Kralın Dolmabahçede hünkâra iadei ziyareti etmiş olmasının bir zeyli olarak kraliçenin de haremî hümayunda hünkârın asil zevcesi olmak sıfatını kim haizse onu ziyaret etmesi mukarredir. Bu sıfatı haiz olan Başkadın efendi idi. Sultan Reşadın şark hükümdarları gibi, meselâ Merakış sultanı gibi, dört nikâhli zevceden başka yüzlerce müstefrişesi yoktu. Nikâhli olarak kendisine evlâd vermiş üç kadınefendi ile, bizce malûm olan bir baş ikba'i vardı. Başka müstefrişeleri olmuştur elbette, fakat zamanımızda bizlerin ittila dairesine getirecek bir emare görmedik. Hele, belki de yaşî müsaid olmadığı için, biraderi Abdülhamid gibi

Son Postanın zabıta romanı: 11

Nekleden: İbrahim Safa

Casusluk teşkilâtı

Ben şimdi buradayım. Pek yakında geleceğim ve bu seyahatin sebebinin izah edeceğim. Senin de babamın da ellerini öperim. — Leman.»

Komiser, kartı taharri memuruna uzattı. Ali Osman:

— Artık, dedi; Fikri Asım ticaret hanesindeki evrakın kimin tarafından asırıldığında şüphem kalmadı.

Sedad, müstehziyane bir tebessümle:

— Acaba bu karttaki yazı kızın yazısı mı?

— Ha, bu cihete gelemim. Benim ilk işim yazıyı tahkik etmek oldu ve şu neticeye vardım: Kartı gönderen Ayşe Lemandır, yani yazan da odur. İmza, el yazısı hep onundur. Fikri - Asım

ucarehanesinde de onun yazısını derhal tanıdılar.

Ali Osman, kartı masanın üstüne vurarak:

— Tabii, bize yol göründü değil mi?

— Nereye hazret?

— Allah Allah, nereye olacak? Hicazca, yahud Parise değil ya...

— Evet amma, bu kıızı Hicazda veya Pariste bulmak ihtimali Manisada bulmak ihtimalinden fazladır.

Elinde tuttuğu sigarayı Ali Osmanın sigarasından yakan Sedad onun mütehayyir ve istifsarkâr bakışlarına ehemmiyet vermiyerek sakinane devam etti:

(Devamı 9 uncu sayfada)

genç kızlar istifrasına inhimak gösterdiğine vâkıf değiliz.

Başkadın efendiyi şahsen bilmezdim amma pek nazik, pek halûk, yaşlılığına rağmen hâlâ pek güzel olduğuna, ve hayatlarını daima sarayda kapalı olarak geçiren ve başlıca eğlenceleri yemek olan bütün saraylılar gibi, yürüyüşüne, her hareketine fazla bir ağırlık verecek derinceden şışman olduğuna, müsahiblerin gevezelikleriyle vâkıf idik. Hattâ kraliçenin bu ziyareti haberi üzerine epeyce üzüntü içinde kaldığına da ağah olduk. Bizzi düşündüren haremî hümayunun pek basit bir şekilde mefruş olmasıydı. Esas eşya pek iyi olmakla beraber bir ecebi kraliçenin gözünü taltif edebilecek teferrüattan mahrum idi. Bittabi bu ziyaret başkadın efendinin asil haremî hümayun denilen kısma bir zeyil makamında hususî ikametine mahsus dairede vukua gelemezdi. Büyükçe bir konak makamında olan bu daire nefis Hereke kumaşlarıyla, fakat haremî hümayundan daha basit bir şekilde mefruş idi, sonra bina da haremî hümayunda görülen haşmetten mahrum idi. Binaenaleyh kabul merasimine haremî hümayunun yukarı katında büyük salonu kara cihetinde, köşede bu-

lunan büyük odayı tensib ettik. Oraya kadar merdivenler, sofalar pek ziyade azameti haiz yerlerdi; intihab edilen odaya da sarayların muhtelif eşyasından bir takım dolablar, âvani celbedilerek burası bir kraliçeyi kabul edebilecek hale getirildi. Sarayda kraliçeye tercümanlık ve delillik vazifesine de başmabeyncinin yeğeni, eski sadrazam Halil Rifat Paşanın torunu Fatma ile başkâtibin kızı Bihinin tayin olundular. O zamandan sonra yüzlerce, hele cümhuriyet devrinde binlerce yetiştirilen güzide ve münevver Türk kızlarının piştaçı olan nesilde bu vazifeyi görebilecek olanlar pek nadirdi. Fatma ile Bihin henüz çocuk denecek yaşta olmakla beraber fransızca ve ingilizce pek iyi konuşan, musikişinas, erkân ve âdaba tamamile vâkıf, iyi giyinmesini, iyi davranmasını bilen kıvrak hanım kızlardı.

Sonradan onlar haber verdiler ki bu ziyaret merasimi pek iyi geçmiş, başkadın efendi vazifesini lâyıkile ifa etmiş, haremî hümayunda hazinedarlar çok edeb dairesinde hizmet görmüş, ve netice olarak kraliçe haremî hümayundan hiç beklenmemiş güzel intubalar ayrılmıştır.

Halid Ziya Uşaklıgil

Demiyecekler mi?..

Hayır, hayır gitmiyeceğim. Babamın hastalığını bahane edeceğim.

15 Temmuz

Saat altıya doğru yazıhaneye geldi. Fevkalâde itihah giyinmiş, traş olmuştu. Kendisini saatlerce bekleyen iki ziyaretçiyi, çok işi olduğunu bahane ederek savdı. Odada yalnız kalır kalırmaz, ellerini uğuşturarak sordu:

— E gidiyoruz değil mi?

Karşısında ezilip büzülüyordum: — Maalesef beyefendi, dedim.. babam çok hasta, vaktinde evde bulunmalıyım. Evdeki ihtiyar kadın, ilaçları beceremiyor.

Canı sıkılmıştı. Kaşlarını çatı. Bir müddet tırnaklarını dişledi. Hiddetli bir sesle mırıldandı:

— Peki öyle olsun!

Çantasını aldı, çıktı gitti. Derin bir nefes aldım, kurtulmuşum.

18 Temmuz

İki gündür bana karşı soğuk hareket ediyor. Maamafih memnunum. Şu arasıra, gözlerini kırpmadan tetkik et-

«Son Posta»nın tefrikası: 40

CENNETLİK GÜNAHKÂRLAR

YAZAN: NURRET SAFA COSKUN

mekten de vazgeçse hiç bir şikâyetim olmayarak.. Avrupada tahsilde bulunan oğlu geliyormuş.. bu haberi aldığı zaman bayağı canı sıkıldı. Bu nasıl baba böyle?..

20 Temmuz

Bugün yeni bir teklifte daha bulundu. Haftaya Büyükdereye kır balosu yapılacakmış.. beni de götürmek istediğini söyledi. Buna mazeretim hazır:

— Nasıl olur, beyefendi, dedim. Hiç elbisen yok.. hele yanınıza yakışacak hiç bir tuvalete malik değilim!

Halbuki, Tanrıkla son gittiğimiz kır

balosunun beyaz tafta tuvaleti duruyor..

Buna da çare buldu:

— Güç bir iş mi bu? Önümüzde bir hafta var yetiştiririz.

— Yalnız bu kadar değil, efendim, dedim. Bütün bir gece babamı nasıl yalnız bırakırım?

Adetâ homurdandı:

— Babanız, babanız, siz hiç nefes almayacak mısınız kuzum. Elbette sizin biraz eğlenmenizi o da ister. Ben gelip izin alacağım.

İş sarpa sarıyordu:

— O. gitme diyemez.. fakat benim onu bırakmam doğru olmaz.

— Mademki evde hizmetçi var.. bir gece o meşgul olursun!

Söyliyecek hiç bir söz bulamadım. Ne mazeret bulsam karşılamaya karar vermiş görünüyordum. Sükûtumü razı oldum, zannetti:

— Öyle eğleneceğiz ki.. çok hoş gidecek!

Diye beni kandırma kalktı.

Bu büsbütün kabul edilmez bir teklif.. gece yarıları tanımadığım yerlerde ne yaparım? Geceyi nerede geçireceğim?

— Beni affediniz beyefendi, diye itiraz ettim; benim bu baloya gitmem çok müşkül, adetâ imkânsız; sonra zevk

alacağımı da ummam, sizi sıkılmaktan korkarım.

Of yarabbi anma! ısrar ediyordu:

— Yok, kat'iyen sıkılmamız.. ben sizin yanınızdan ayrılacak değilim ki.. hem bu defa da teklifimi kabul etmezseniz bana itimad etmediğiniz manasını çıkaracağım.

«İtimad» hakikaten bütün mesele bu kelimenin içindeydi. Henüz insanlara ne derece itimad edilebileceğini kat'i hükümlere bağlamamıştım. Çalışmaya başlar başlamaz karşılaştığım müessif vaziyetler beni insanlardan bilhassa erkeklerden ürkütmüştü.

Beni himaye eder görünen adamdan da çekiniyordum. Bir hissikabilevuku bana bir şeyler söylüyordu. Gözlerini benden ayırmıyordu. Bunu fena niyetlerinin ilk adımı addetmekte hata mı adıyorum?

21 Temmuz

Mecburen baloya gidiyorum. Müşkülâta bu kararı verebildim. Bilhassa babam teşvik ediyor. Kendisini parçalanırcasına müdafaa eden bu adamdan şüphe etmeği aklına getirmiyor.

(Arkası var)

E D E B İ Y A T

Hüseyin Cahid Yalçının dilimize çevirdiği mühim bir eser: Avrupa kavimlerinin mukayeseli tarihi

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Hüseyin Cahid Yalçının «Oğlumun kütüphanesi» ndenberi, üstüste tarihî ve içtimai çok mühim garb eserlerini dili mize çevirmekten yorulmadığını büyük bir hazla görüyoruz. Arada, meşhur romanlardan bazılarını da tercüme ve neşrederek irfan kütüphanemize büyük hizmetleri dokunan üstada, bütün bu değişiklik ve ayrı ayrı faydalı hizmetlerinden dolayı ne kadar teşekkür etmek azdır.

Ben bu yazımda, Hüseyin Cahid Yalçın'ın en son neşrettiği iki mühim cildlik tercüme eserinden bahsedeceğim. Bu eser, meşhur tarihçi Charles Seignobos'un «Avrupa kavimlerinin mukayeseli tarihi» (*) isimli muhteşem fikir âbidesidir. Hüseyin Cahid, her cihette mühim olan bu kitabı her zamanki gibi selis ve açık bir lisanla ve sanki tercüme değil de telifmiş gibi bir ustalıkla türkçeye maletmiş bulunuyor.

Eserin en kıymetli vasfı, derin tahlilî bir panorama halinde Avrupa kıtasında insan kütüplerinin nasıl yerleşerek yayıldıklarını ve ilk Çağlardan Son Çağa kadar nasıl istihaleler geçire geçire büyük bir medeniyet kurabildiklerini en sağlam müşahedeler ve tetkiklerle gösterilmesidir.

Birinci cild, Avrupanın coğrafi vaziyetini anlatmakla başlıyor. Sonra cılız taş devrinden kalan eserlerden, o zamanki yaşayış tarzlarından bahsolunuyor. Bu bahsin arkasından kavimlerin teşekkülleri ve muhaceretleri meselesi, bağlı bagna mühim bir safha arz etmek ve bilhassa nüfus meselesinin, muhaceretler için, en eski devirlerde bile (her zaman olduğu gibi) ne kadar esaslı bir sebep teşkil ettiğini göstermektedir. Şu satırları okuyalım:

«Normal iskân muamelesi yirmi, otuz asır bir müddet esasında doğumun ölümden fazlalığı neticesinde vukuc geldi. Henüz hâli bulunan bir araziye yerleşmiş birkaç aile zürriyetlerinin, nihayet aynı dil ile konuşur, aynı âdetlere tebaaiyet eder bir kavim teşkil etmeye kâfi geliyordu. Kanaadadaki Fransız kolonilerinin, Ümit Burnundaki Felenkîli Boyer'lerin misali hâli bir memlekette ahalinin yarım asırdan az bir zaman içinde iki misline çıkabileceğini gösteriyor.»

Sonra isbat olunuyor ki «en mühim muhaceretler demir kılıç ile müsellâh ve Selt dilile konuşur kavimlerin muhacereti olmuştur.»

Bu bahiste Avrupa kavimlerinin hayat gartları pek derin izah olunmaktadır. Bilhassa muhtelif ülkeler arasındaki nüfus kesafetinin bugünküne nisbetle çok daha gayri müsaevi olduğu esasına varılıyor. Bunun arkasından sosyal ve siyasî teşkilât geliyor. O devirlerde, her kavim, tamamen müstakil olmakla beraber, hepsinin birbirine benzer, sosyal ve siyasî bir rejimi vardı. Bütün kavimlerde aile, tek zevce esasına istinad ederdi ve babanın otoritesine tâbi bulunurdu. Kavimler arasındaki münasebetler çoğalıyor, birbirleriyle sık sık harbler ediyorlardı. Bu harbler bilhassa komşu kavimlere karşı yapılmakta idi. Meselâ İsparta Atina ile, Albe Roma ile mücadele halinde idiler. Eserde tarihin bu faslı, gelecek asırları aydınlatacak şekilde çok güzel izah olunuyor.

Birinci cildin ikinci tab'ı, Yunan medeniyeti ve Roma hakimiyeti bahsi etrafında dönmektedir. Elen kavimlerinin ne suretle yayıldığını bütün teferrüatı ve esbabı ile görmekteyiz. Bu arada bütün san'at hareketlerinin aldıkları şekillerin izahı da ihmal olunmamıştır.

Meselâ anlaşılıyor ki Taganni vasıtasıyla şiire yerleştirilmiş olan Musique'e ismini Yunaniler vermişler. Bu san'atın nazaryesinde de onlar yapmağa başlamışlardır. Aynı zamanda plâstik san'atlar, heykeltıraşlık, duvar ressamlığı, seramik Şark kavimleri tarafından icad edilmiştir. Yunanlılar ise bunlara yeni cins bir güzellik vermişlerdir. İşte eser bu suretle, yavaş

(*) Charles Seignobos'tan Hüseyin Cahid Yalçın'ın tercümesi 2 cild. Kanaat Kitabevi. Her cildin fiyatı: 125 kuruş.

Hüseyin Cahid Yalçın

yavaş, içtimai ve siyasî tarih kadar bir san'at tarihi meziyetini de almağa başlıyor.

Roma kavminin yetişmesi, Roma fütuhatı, Roma imparatorluğu bahisleri de çok etraflı ve derin bir ilimle anlatılmaktadır. Gene bu bahsin sayfaları arasında san'at tarihi noktasından ne doğru müşahedeler kaydolunmuş: Romalılara has yegâne san'at mimarları hükümü gibi. Bu hükümden sonra tarihçi izah ediyor: Bu san'at bile, Yunan mabedlerinin, tiyatrolarının şeklini taklid etmiştir. Fakat çok daha masraflı malzeme kullanan Romalılardır.

Romada imtiyazlı sınıfların hayatı başlı başına bir âlemdir. Sonra kadın hayatı.. ne esaret! Esasen Romada ve Atinada kadın, yalnız çocuk yetiştirmeye memur gibi telâkki olunuyordu. Kadınlar bu yüzden cahil bırakılmışlardı. Bütün bu safhaları iyice kavramak için Seignobos'un tarihi acı satırlar sıralıyor. Bizim zihnimize de, bu münasebetle ve garib bir hatırlayışla; gene bir Fransız müellifi olan Foustele de Coulange'in hayali canlanıyor. Neticede, her iki tarihinin eski sitedeki sistem ve bilhassa kadın hayatı hakkındaki bilgilerinden yekpare bir hakikat ortaya çıkarabiliyoruz: O da, kadının hayattaki tam ve müstakil mevkiini kazanabilmesi için ne kadar asırların üstüste yığılması lâzım geldiğidir!

Hristiyanlığın zuhuru ve yayılması ile başhyan fikri, içtimai ve siyasî hareketler bu eserde en mühim fasılardan birini teşkil etmektedir, denebilir. Maa-mafih müellifi, bu bahse birdenbire girmiyor, önce en eski itikadlardan, taş devrinden itibaren kaydolunan hurafe-lerden başlıyor. Daha cılız taş devrindeki gözle görülmeyen kuvvetlerden bahsediyor. Sonra Yunanistana yabancı yerlerden gelen itikadların tahliline girişiyor. Mısırın İsis ibadetine, Suriyenin Adonis âdetine aid olan menkıbeleri, İrânilarda Zülüm ve Şer ilâhları etrafında örülen rivayetlerle birleştiriyor. Nihayet, hristiyanlığa kadar gelen dini itikadların insan fikrinde geçirdiği istihaleleri gösteriyor. Bundan sonra azizler, keşişler birbirini kovalıyor. Hristiyanlık genişlemiştir. Bir ara kilise etrafında nasıl dağınıklıklar baş gösterdi, sonra gene nasıl bir vahdet vücude getirebildiler, bütün bu med ve cezir mekanizması din tarihi noktasından ehemmiyetli hatlarla belirtiliyor.

Bu ilk cilddeki mühim bahislerden biri de feodal rejim kaynakları ile müelleflerin teşekkülü bahsidir. Burada istilâların tesiri, İspanyanın parçalanması, İngilterede nüfuz ve kudretin bir elde toplanması gibi çok şümüllü tarih vak'aları tam bir filozof görüşü ile adseye aksetmiş bulunmaktadırlar.

Nihayet Orta Çağlardaki Avrupa XI inci ve XIII üncü asırlar. Arzu Mukadeste Haçlılar seferi. Bütün XII nci asır esasında devam eden bu seferler hakkında, Seignobos tam bir bitaraflıkla şu satırları yazıyor:

«XII nci ve XIII üncü asırda Avrupa-

da zuhur eden bütün yeni usul ve âdetleri, yeni şeyleri Haçlılara atfetmek tabii göründü. Avrupa hristiyanları Akdenizin, İspanyanın, Sicilyanın, Afrikanın, Mısırın bütün müslüman memleketleri ile temasta idiler. Bu memleketlerden gelen şeylerle Haçlıların getirdikleri şeyleri birbirinden tecrik etmek lâzımdı.»

Yani aşağı yukarı demek istiyor ki, Şark, Garbe çok büyük şeyler hehdiye etmiştir. Bu suretle Şark medeniyeti yücelenmiş olmuyor mu? Tam hakikatin ifadesi...

XII nci ve XIII üncü asırlarda Avrupada köylülerin hayat şartları değişmiştir. Seignobos bu bahiste, her zaman için birçok rejimlerde mühim bir dava ortaya atan realiteyi en ince hatlarla çizmektedir. O asırlarda köylüler irsi surette yavaş yavaş topraklara nasıl tevâriş etmeğe başladılar, bunu çok güzel izah ettiğini görüyoruz. Çünkü, diyor, mal sahipleri artık arazilerini doğrudan doğruya kendileri işletmiyorlar, onları aîdat mukabilinde müsteçirlere dağıtıyorlardı. Mal sahibi tarafından angarya yerine aîdat kaim olmuştur.

Bu bahsin arkasından XII nci ve XIII üncü asırlardaki âsâletin teşekkülü bahsi açılıyor. Görüyoruz ki, o zamanlarda köylüler her memlekette aşağı sınıflı kaldıkları halde harb adamları yüksek sınıfları vücade getirmişlerdi, bilhassa Fransa, Almanya ve İngilterede bu sınıflar pek barizdi.

Sonra şu bahisler geliyor: Kralın kuvveti, adalet mefhumu, vasallar, kraldan sonra dükler, kontlar, markiler vesaire.

Aynı zamanda eser, gittikçe, iktisadî bahislere daha derin bir surette girmeğe başlıyor: Şehirler, esnafılar, ticaret gibi...

Bu bahisten sonra rühban heyeti ve din... Rühbanın zenginliği nasıl muhtelif şekillerde artıyordu? Nüfuz ve kudretleri de nasıl genişliyordu? Mezheb ihtilâfları nerelere varmıştı? Meselâ bu ihtilâfların en kuvvetlisi Şarktan gelmişti. Bu ihtilâfa göre, dünya Hayır ve Şer mabudlarının elinde mücadele mevzuu idi. Bu münasebetle manicheenne ilhadın tesirleri gösteriliyor. Mühlidlerle Papanın mücadelesi tasvir olunuyor. Aynı zamanda görüyoruz ki, tahsil, bütün zekâ işleri gibi, o devirlerde tamamen rühbanın elindedir. Tedris, XIII üncü asrın hitamından evvel tamamen skolastiktir. Üniversitede iki tahsil vardır biri vahiy ve ilham üzerine müesses ilâhiyat, diğeri üniversitenin eserlerinden çıkarılmış olan mantık ve metafizik. Kilise bu ikisini telife çalışıyor!

İlk cildin «Orta Çağların sonu» başlığı ile açılan faslı siyasî vukuat ile doludur. Lâik otorite istihaleler geçirmiştir. Devlet halinde ayrılmalar daha vazihdir. Kilise otoritesi de istihaleye uğramış bulunuyor. Meclisler ihdas olunmuştur. X III üncü asır ortalarına doğru fransızca bir isimle parلمان denilen fevkalâde meclisi İngiltere kralı topluyor. Bu suretle meclislerin rolü meydana çıkmıştır. Meclisin, ilk zamanlarında, kralın örf ve âdete mugayir istisnai bir kararını tasvibden başka bir rolü görülmemektedir.

Artık daimî ordular teşekküle başlamıştır. Silâh ve tâbiye değişiyor, yeniliyor. Diğer taraftan köylüler, şehirli, tahsil ve tettebbü, edebiyat ve güzel san'atları yeni vasıflar almaktadır. Bilhassa XIII üncü asırdan itibaren Roma hukuku tezleri ehemmiyetle karşılanıyor. Fakat gene rühbanın müdahaleleri devam etmektedir.

XIII üncü asrın sonundan itibaren ressamlık, Bizans an'anesinden kurtularak doğrudan doğruya hayatı tasvir etmeğe başlıyor.

İşte tarihin bu ilk cildi yalnız mühim bazı safhalarını gösterdiğimiz çok derin bahislere temas etmektedir.

İkinci cild, Yeni Zamanlara hasrolunmuştur. Fakat Yeni Zamanlara başlangıç faslı XII nci asırdanberi geçen bütün siyasî hayatın istihalesi ile beraber tahlil

(Devamı 9 uncu sayfada)

MİZAH

Her meslekte genç nesil

Yazan: İsmet Huloşi

Genç neslin şairi var, ressamı var, hikâyecisi var, romancısı var.

Genç neslin doktoru da olur, diye düşünüp bir misal bulmuştum.

Genç neslin mimarı olur, diye düşünüp ona da bir misal bulmuştum.

Yalnız doktor mu, mimar mı? Her meslekten bir genç nesil türümez mi?

Genç neslin doktoru, mimarı olacağı gibi, daktilosu, berberi, baytarı, nalbandı, aşığı, terzi de olur.

Genç nesil daktilosu:

— Genç nesil daktilosu nasıl olur?

Eski nesil daktilosu yaşları yirmi ilâ otuz arasında olanlardandır. Fakat yeni türüyecek genç nesil daktilosu ayrı olacağı için onların en gencini kırkını geçmiş farzedebiliriz. Dairelerde, müesseselerde velhasıl iş yerlerinde bunları göreceğiz. Boyanacaklar mı? Orası muhakak. Çünkü huy canın altındadır. Bugünün daktilolarına benzememeleri için ne kadar boyanmamak icab ediyorsa da meselede yaş gizlemek, güzel görünmek esas olacağı için bu ciheti ihmal etmeyeceklerdir. Hattâ bu boyanmak, tuvalet yapmak bahsinde o kadar ileri gideceklerdir ki, makineyle yazı yazarken manikürlerinin bozulmasından korkacaklar, ve el yerine makinede ayakla yazı yazmaları da genç neslin olduklarının en bariz misali olacaktır.

Genç nesil berberi:

Eski neslin, erkek ve kadın berberi vardı, genç neslin de erkek ve kadın berberi olacaktır. Eski neslin erkek berberi erkeğin saçını düzeltir, sakalını traş eder. Onu herkesin gözüne çarpacak bir ha'e getirirdi.

Eski neslin kadın berberi de kadının saçlarını kıvrır, boyar, kadın berberden çıkınca herkesin gözü üzerinde kalırdı.

Genç nesil berberi elde edilen neticeye daha çabuk, daha sağlam bir yoldan yürüyecektir. Müşterisi erkeğin saçını bir tarafını düzletecek, öbür tarafını olduğu gibi bırakacaktır. Sakalsızsa takma sakal takacak, ve takma sakalının kendi traş uzağıp sakal oluncu bir yanğını traş edecek, öbür yanğını sakallı bırakacaktır. Bu halde berber dükkânından çıkan bir erkeğin şimdiki eski nesil berberlerinden saçı kesilmiş, traş olmuş çıkan erkekten daha fazla göze çarpacağı muhakkaktır.

Kadın berberi, eski nesil kadın berberinin yaptığının zıddını yapacak. Saçları boyamayacak; saçlar tabii rengini alacak, kıvrımayacak, olduğu gibi bırakacak. Bu yüzden genç nesil berberinde saçlarını yapıştıran kadın herkesin gözüne çarpacak. Bütün kadınların saçları kıvrık ve boyalı olduğu devirde saçları kıvrılma-mış ve boyanmamış kadın göze çarpmaz mı? Doğrusunu isterseniz, ben genç nesil berberini beğeneceğim.

Genç nesil baytarı:

Eski nesil baytarları, doktordan ayrı şeylerdi. Muayenehanelerinde hayvan tedavi etmezler, hususî hayvan hastanelerine kurulmuş karyolarında, at, eşek yatırmazlardı. Genç nesil baytarı, bugünkü doktor muayenehaneleri tarzında

muayenehane açacak, bekleme salonu olacaktır, muayene odası olacak, hastabakıcısı bulunacak, telefon alacak ve hastaların bizzat müracaatları lâzım geldiğini gazetelere verdiği ilânlarla bildirecek.

— Hayvan, insan gibi kendine müracaat eder, muayene olur, tedavisi için hastaneye yatar mı?

Diyeceksiniz. Bu söze genç nesil baytarı ağzından cevap vereyim:

— Kendi kendilerine baytara müracaat edip muayene olmak isteyip istemeyeceklerini ne biliyorsunuz, tecrübe ettiniz mi? Hayır değil mi? Hele biz genç nesil baytarları bir kere işe başlayalım.

İnsanlar nasıl hastalandıkları zaman doktora geliyorlarsa, hayvanlar da tıpkı onlar gibi tıps tıps baytara geleceklerdir. Bekleme salonunda bekliyecekleri muhakkaktır:

Sürücü beygirleri eskiden meydanlarda saatlerce beklemezler miydi? Muayene edilirden ses çıkarmıyacıkları muhakkaktır. İnekler sütleri sağılırken ses çıkarırlar mı? Tedavileri için hastanede yatmaları lâzımsa onlar için hazırlanmış kuştuğu yataklara uzanacaklar ve baytar müsaade etmeden kalkmıyacaktırlar. Bunlar insan değil ki, ayaklarına gelmiş nimeti tepmek kabilinden münasebetsizlikler yapınlar.

Vizite meselesine gelince: Gerçi hayvanların parası yoktur amma, viziteyi para olarak alması da olur. Meselâ kürklü hayvanların kürkü, yolunacak kazların tüyü, sağlancıkların sütü vizite yerine geçebilir. Esasen bazı doktorlar da vizite olarak bazılarının derisini yüzüyorlar mı? Bazılarını yolumuyorlar mı, bazılarını sağmıyorlar mı?

Genç nesil nalbandı:

Genç nesil nalbandı, demir nallar yerine hayvan ayaklarına iskarpinler, çorsonlar, çizmeler yapmak suretile nalbandlık mesleğinde bir inkilâb yaratacaktır. Erkek hayvanların ayak kabiları tabii öksüz, dişî hayvanların ayak kabilaları da öksüz olacaktır.

Genç nesil aşık:

Genç nesilde aşık bulunmıyacaktır. Bunun sebebi genç nesil aşıkının bugünkü aşıkandan daha müttekâmî oluşudur. Bugünkü aşık ancak bir hafta seviyor, genç nesil aşığı ise bir gün, bir gün de fazla, bir saat, hayır hayır bir saniye sevecektir. Bu kadar az zamanki sevginin kendi de farkına varamıyacağı için, kısaca: olmayacaktır, demek daha doğrudur.

Genç nesil kadın terzi:

Genç nesil terzi muhakkak olacaktır. Ve muhakkak çok kazanacaktır. Çünkü o eski nesil terzinin fena itiyadlarından uzak kalacaktır.

Eski nesil terzi kadınların kocalarını zarara sokardı. Genç nesil terzi bunu yapmıyacak, o kadın müşterilerine dikeceği elbise'lerin parasını başkalarından alacaktır. Kendine müracaat eden kadına; güzelse, fevkalâde dekolte bir elbise dikecek, ve kadın bu dekolte elbiseyle sokağa çıkınca peşisıra gönderece-

(Devamı 9 uncu sayfada)

Bir katilin korkunç ve inanılmaz itirafları

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Dün bu feci cinayetin duruşmasına ikinci Ağırceza mahkemesinde başlamıştır. Muhakemede, bu tüyler ürpertici hâdisenin faili bulunan aynı köyden Nevzad, suçunu tamamen ikrar ederek muhtar Ahmed Cevdeti karısı Fehime'nin namusuna tecavüz etmiş maksadile evlerine girdiği sırada öldürdüğünü söylemiştir.

Suçlu Nevzad, cereyan tarzı bakımından çok korkunç ve büyük bir soğukkanlılıkla anlatmıştır:

— Karım Fehime ile muhtar Ahmed Cevdetin münasebetlerinden ötedenberi şüpheleniyordum. Esasen bunu karım Fehime anlattı, muhtarın fırsat buldukça kendisine takıldığını bana şikâyet yolu söylemişti.

Bir gece vakit kömür almak üzere gittiğim ormandan döndüm. Evde karım yoktu. Komşulara gitmiş olabileceğini düşünerek, yatağımı serdim ve yattım. Ne kadar uyumuşum bilmiyordum?

Bir patırtı ile uyandım, kulak verdim. Ahırla evin kapısı arasından bir erkek sesi:

— Fehime, Fehime! diye sesleniyordu.

Karıma hitab eden bu erkeğin muhtar Ahmed Cevdet olduğunu sesinden tanıdım ve o zaman büsbütün kanaat getirdim ki, muhtarın karımın namusunda gözü var... Usulca yataktan kalktım. Ne olur ne olmaz diye çiftelim aldım ve etrafı dinlemeğe başladım.

Az sonra evin kapısı açıldı. İçeriye bir

adam girdi. Sofada bir müddet dolaşan bu meçhul adam nihayet benim bulunduğum odaya doğru sessizce ilerlemeğe başladı. Kimdi ve ne istiyordu?

Korktuğu gibi, çiftelim üzerine atıştı. Vurduğum adam «yandım» diye feryad ederek yere düştü. Bu adam az evvel harıma seslenen muhtar Cevdetti, aldığı yaradan derhal ölmüştü. Cesedini, sofadan kaldırdım. Bitişik ocakla odaya götürdüm. Bir müddet sonra cesedini yakmağı düşündüm ve ocağa attım.

Muhtarın cesedi iki saat kadar ocakta yandı. Cesed çok yağlı idi. Çıkan alevler bir ara bacayı, sonra da kaplamaları tutuşturdu.

Bu sefer evin damına çıkarak bacadan aşağıya su döktüm. Bu suretle ocak ve yanan cesed söndü.

Sabah olmadan yarı yanmış cesedi ortadan kaldırmak istedim. Bu sebeble ölüyü bir çuvala koyarak ormanlığa götürdüm ve bir çukura gömdüm. Muhtar Cevdeti parasına tamaan değil, karımın namusuna tecavüz etmek üzere evime tararruz ettiği için öldürdüm.

Suçlunun bu itirafları müteakib şahidler dinlenmiş, bunlardan bazıları cinayet hâdisesinin ne suretle vukubunu gördüklerini, ancak muhtar Cevdetin bir takım uygunsuz hallerini ötekinden berikinden işittiklerini söylemişlerdir. Bu şahidlerden sonra zabıt varakasını tanzim eden jandarmalar dinlenmişler, onlar da suçlunun ilk tahkikat sırasında cinayet münasebetile vukubulan itiraflarını anlatmışlardır.

Muhakeme gelmiş şahidlerin celbi için başka bir güne bırakılmıştır.

Kayseri zelzelesi iki i'im adamımızı ihtilafa düşürdü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

vazentin bir neticesidir. Anadolu'daki arazi tabakaları arasında müvazene yendinden teessüs edene kadar bu hafif zelzeleler devam edecektir. Şimdiye kadar, hiçbir büyük zelzelede bir tek sarsıntı ile hâdis tamamlanmış değildir. Şurada, burada daima hafif hafif zelzele olur ve bu bir müddet devam eder. Ne kadar devam edeceği de belli değildir. Bazan bir iki ayda müvazene hâsil olur, bazan birkaç sene devam eder. Tabiat kanunlarının mühim bir kısmı bizden saklanmıştır. Fakat yukarıda da söylediğim gibi her büyük zelzele sonra hafif sarsıntılar çıkar, Kayseri sarsıntısı da bunlardan biridir.

Diğer taraftan Rasadhane Müdürü vermiştir:

— Kayseri mıntakasında vukua gelen yer sarsıntısı daha ziyade volkaniktir.

Bu bakımdan evvelki hareketiarzların mütemmimi addedilemez. Evvelce de söylediğim gibi, müessif hareketiarzın vukub olduğuna şahalar kuvvetli sarsıntılar olacağına fena kabul edilemez. Oralarda devam eden hafif sarsıntılar, büyük hareketiarzı müteakib husule gelen boşlukların zamanla dolmasından başka bir mahiyeti alamaz.

Dün Ankarada müteaddid zelzeleler oldu

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Muğla 22 (A.A.) — Bu sabah saat 3 te iki defa hafif zelzele olmuştur. Hasar ve zarar yoktur.

Sivas 22 (A.A.) — Dün saat 14,15 te gehrimizde 6 saniye süren oldukça şiddetli bir zelzele kaydedilmiştir. Hasar yoktur.

İngiliz sahillerine akın eden iki Alman tayyaresi düşürüldü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

sine hücum ederek, bombalar atmıştır. Bombalardan hiç biri gemiyi isabet etmemiştir. Bilâhabe İngiliz tayyareleri tarafından takip edilen bu Alman tayyaresi, şarka doğru uzaklaşmıştır.

Harbin başlangıcındanberi, İngiliz sahillerine hücum eden 50 Alman tayyaresi, Fransız topraklarında ise 47 tayyare düşürülmüştür.

Hergün

(Baş tarafa 2 inci sayfa)

olduğu görülen bu endişe şimdi zail olmuş olacaktır. Zira «Vakit» gazetesinin dünkü nüshasında:

— «İbrahim Paşa sarayı neredeydi?» başlığı altında küçük bir fıkra gördüm. Bu fıkra da kaydedilen malûmatı Vakit fikirimize kendi tabiriyle «şahsın itimad olan tanınmış bir avukat» vermiştir.

Bu fıkra da deniliyor ki: — Tarihi İbrahim Paşa sarayı şimdiki Sultanahmed camisinin bulunduğu yerdedir. Yıkılan umumî hapishane binası da İbrahim Paşanın sayısız iki bin kişiyi bulan maiyeti efradına mahsus dairelerden ibarettir.

Sultanahmed camisini yapmak için İbrahim Paşa sarayının istimlakı lazım gelmiştir, ve o zamanın parası olarak 70,000 Filîri kıymet takdir olunmuştur. Bu paranın 25,000 Filîrisi nakden İbrahim Paşa sarayının sahiblerine verilmiş, gerisi olan 45,000 Filîri mukabili olmak üzere şimdiki Şerhinde Karaağaç mezbahası bulunan Şahincibaşı çiftliği devir ve ferağ olunmuştur. Bu hususa dair muvafak malûmat Sultanahmed camisinin zeminine isabet eden bina'arın istimlakı hakkında olup Emlaknâme'ine müvazene tabiri edilen istimlakât defterinde kaydedilmiştir ve bu defter şimdi Topkapı sarayında mahfuz bulunmaktadır.

Vakit gazetesinde çıkan bu vesikayı okuduktan sonra ilk kanaatimizi bir defa daha tekrar edelim:

Havir, adliye sarayının Sultanahmedde yapılması şehir plânına muhalif değildir.

Havir, Sultanahmedde eski bir sarayın enkazı gizli değildir.

Adliye sarayının Sultanahmedde yapılmasını el'an istemiyenler artık sebep göstermekten vazgeçerek:

— İste istemiyoruz, demelidirler.

Bu noktayı kaydettikten sonra şunu da ilâve edelim:

— Eğer İstanbul müddeumumisi eski hapishane binasının yıkılmasında söv lendiği gibi amil olursa, bir lüzumu ifade ettiği ve bir hakikati ortaya koyduğu için kendisine teşekkür etmek lâzımdır. Ekrem Usaklıgil

Bir tramvay arabası yoldan çıktı

Dün, Ortaköy - Aksaray hattına işliyen vatman Hâşim'in idaresinde iki tramvay Sirkediy'e gelirken Bahçe - kapı kavşuunda hattın çıkmış ise devatman tarafından tramvay derhal durdurulmuş bir kazaya mahal bırakılmamıştır.

Araba hatta alınmaya kadar bir müddet münakalat durmuştur.

SPOR

Bu hafta yapılacak lig maçları

Taksim stadı: Beyoğluspor - Galatasaraylar saat 11,30 hakem Saahatün Uluöz, Kurtuluş - Beylerbeyi saat 13,30 hakem Tarık Özerengin, Süleymaniye - Vefa saat 15,30 Şazi Tezcan.

Şeref stadı: Davudpaşa - Feneryılmaz saat 10 hakem Necdet Gezen, Eyüb - Şişli saat 11,45 hakem Adnan Akın, Altunış - Beykoz saat 13,30 hakem Refik Top, Beşiktaş - İst. tanbulspor saat 15,30 hakem Halil Galib.

Fener stadı: Galatasaray - HİTİİ saat 13,30 hakem Ahmed Adem, Fenerbahçe - Topkapı saat 15,30 hakem Nuri Bosut.

Balkan güreşlerine girecek takımımızın seçmeleri yapılıyor

Balkan güreşine iştirak edecek millî takım seçmeleri Cumartesi günü Beyoğlu Halk evinde saat 5 te yapılacak.

Seçme müsabakalarına aşağıdaki güreşçiler gireceklerdir:

56 kilo: Kenan - Hüseyin, 61 kilo: Yaşar Erkan, Suad, Celâl, 66 kilo: Yaşar Doğu, Yusuf Arslan, 72 kilo: Celâl, Kandemir, 79 kilo: Mersinli Ahmed, Adnan, Vahid, 87 kilo: Mustafa, Mahmud Demirkaya. Ağır siklet: Çoban Mehmed, Samaşlı Ahmed.

Rumen, Yugoslav ve Yunan güreşçilerinin 27 Şubatta İstanbul'a gelmeleri beklenmektedir.

Galatasaray - Beşiktaş maçının hakem raporu

Yüksek hakem komitesi aszasından Sadı Karsan İstanbul'a gelmiş ve Galatasaray - Beşiktaş maçında hakem raporu üzerine yeniden tahkikata başlamıştır.

Sadı Karsan bir raporla vaziyeti Beden Terbiyesi Umumî Müdürlüğüne bildirecektir.

Mektepler arası futbol ve voleybol maçları

İstanbul Mektepleri Voleybol ve Futbol Lig Heyetinden: 24/11/1940 Cumartesi günü yapılacak futbol maçları:

Taksim stadı: Vefa - Yuçe Ülkü L. - hakem Ahmed Adem saat 14 te.

Boğaziçi - Şişli Terakki L. - hakem Refik Top, saat 15,10 da.

Şeref stadı: Bölge San'at mektebi - Ticaret L. - hakem Tarık Özerengin saat 14 te. Pertevniyal L. - Darüşşafaka L. - hakem Sami Açıköney saat 15,10 da.

24/11/1940 Cumartesi günü yapılacak voleybol maçları:

Beyoğlu Halkevi salonunda: Hayriye - Işık lisesi saat 14, Galatasaray - İstiklal lisesi saat 14,30, Haydarpaşa - İstanbul lisesi saat 15.

Mecidiye köyündeki stad

Mecidiye köyünde Galatasaray klübüne yapılacak olan stadın 3600 liraya satın alınması işi bitmiştir.

Satınalma işinin bu suretle nihayetlenmesi üzerine yakında sahanın müvazenesine başlanacaktır.

Galatasaray klübü, eski Türkspor kurulumunun beş bin liralık yardım üzerine esas sahanın tesviyesi işini bitirmiştir.

Şimdi sahadada direnç yapılmakta ve saha tanzim edilecektir. Sahanın kısa bir zamanda ikmal edilerek spor faaliyetine açılması beklenmektedir.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektupları 10 kuruşluk Pul ilektesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul

Telegraf: Son Posta

Telefon : 20203

Deniz harbi karşısında bitaraflar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

tün İskandinaviyada gittikçe fazlalaşan bir ehemmiyet atfolunmaktadır. Bu konferansta bilhassa bitaraf gemilere karşı yapılan deniz harbinin görüşüleceği söylenmektedir. Bu meseleyi mevzuubahs eden Dagens Nyheder gazetesi diyor ki: Bu konferans, bugünkü şerait karşısında alman ufak bir tedbirdir, fakat bu konferansta müsabet bir neticeye varmamız mümkün kılacağından büyük ümidimiz vardır.

Bitaraflar, bitaraflık hakkındaki kanunların Almanlar tarafından yapılan tefsirlerini hiçbir zaman kabul edemezler. Bitaraflar, muhariblerin yaptıkları deniz harbine karşı bitaraf bir cephe teşis etmelidirler. İskandinaviyada bir ümmiyesini en ziyade sınırlendiren cihet, gemilerinden bir tanesinin haber verilmemesi batırılması takdirinde protesto eden bir bitaraf memleketin bu hareketi ile bitaraflığını ihlâl etmekte olduğu hakkındaki Alman nokta nazardır.

Bütün İsveç gazeteleri, böyle bir vaziyette bir bitaraf memleketin protesto etmediği takdirde bitaraflığından uzaklaşacağını bildiren hariciye nazırı Guntnerin beyanatını tasvib eylemektedir.

(A.A.)

Konferansta neler görüşülecek?

Kopenhag, 22 (A.A.) — Politiken gazetesi verdiği haberlere göre İsveç, Norveç ve Danimarka hariciye nazırlarının Kopenhagda yapacakları konferans önümüzdeki Cuma günü toplanacak ve 48 saat devam edecektir. Konferansın

ruznamesinde aşağıdaki meseleler vardır:

1 — Harbin Şimal bitaraf memleketlerinde yarattığı vahim meseleler.

2 — Müthiş surette devam eden deniz harbi.

3 — Şimalde kardeş millete karşı yapılan harb.

4 — Ekonomi siyaseti, bu harbin bitaraf memleketlerinden diğer meseleler. Görmelerin hedefini bitaraf memleketlerin karşılaştıkları güçlükleri izale etmek veyahud hafifletmek için müşterek hattı hareket tayini teşkil eyleyecektir.

Görüşmelerin neticesi hakkında Pazartesi günü bir tebliğ neşredilecektir.

İsveç denizcilerinin talebi

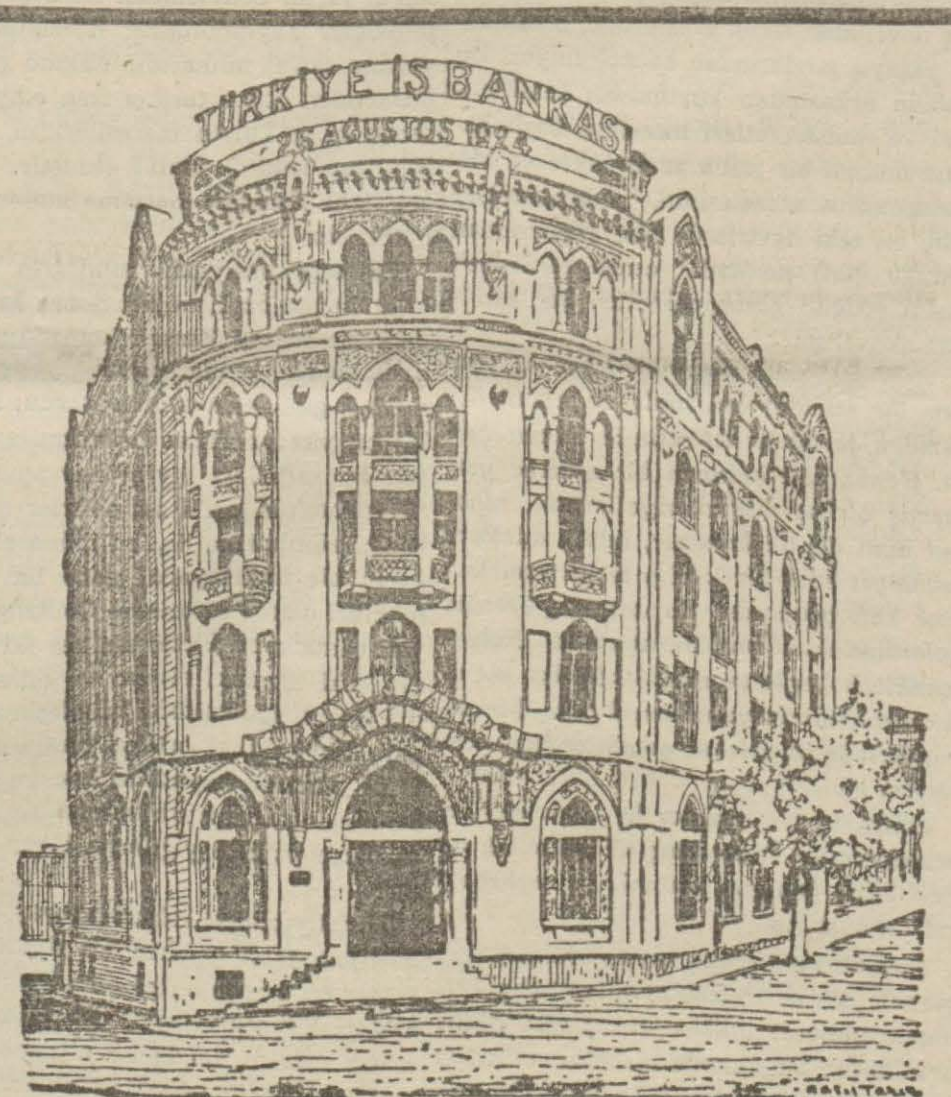
Stokholm, 22 (A.A.) — Denizciler birliği idare heyeti, kabul ettiği bir karar suretinde, yapılmakta olan şiddetli deniz harbinin protesto etmesi ve hükümetten muharib memleketlere gitmekte olan ticaret gemilerine harî gemilerinin refakat ettirilmesini talep eylemiştir.

Ticaret Vekâleti teşkilâtı genişletiliyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Millî korunma kanunu

Ankara, 22 (Hususî) — Millî Korunma kanununun tabikine geçilmesi dolayısıyla Başvekâlet kurulacak olan büro-yusle şefi ve memurları taayyün etmiştir. Koordinasyon heyetine dahil Vekillerin Vekâletlerinden bazı daire umum müdür veya muavinleri mütehasss olarak büro faaliyetine iştirak edeceklerdir.

T. İŞ BANKASI

1940 Küçük cari hesaplar İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

1940 İKRAMİYELERİ

1 Adet 2000 liralık	=	2000.	—	Lira
3 "	1000 "	=	3000.	"
6 "	500 "	=	3000.	"
12 "	250 "	=	3000.	"
40 "	100 "	=	4000.	"
75 "	50 "	=	3750.	"
210 "	25 "	=	5250.	"

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talânizi de denemiş olursunuz.

Komiser Sedad

(Başaralı 6 ncı sayfada)

— Ali Osman, eğer bu kız hakkında ten Manisada olsa oradan kart gönderir mi idi sanıyorsun?

— Bu hususta ona fevkalâde maharet ve basiret atfediyorsun gibi geliyor bana...

— Sen de onun pek saf olduğu kanaatindeisin galiba... Bu kart ailesini onu aramak ve bize haber vermekten alakoyamak için yazılmıştır.

Havaya bir duman savurarak ve emin bir tavırla:

— Delil mi istersin dostum? Bir korkusu, büyük bir korkusu da annesinin sağa sola başvurmasıdır. Bunun sonunda işin polise aksetmemesi de var tabii!...

— O halde şimdi ne yapacağız?

— Tuzağın tekemmülünü bekleyeceğiz.

— Tuzağ mı? Ne tuzağı?

Ali Osman, komiserin aklından genelri. onun istidlâllerini hiç anlıyamadığı için sabırsızlıkla yüzüne bakıyordu, Komiser dostane bir hareketle elini arkadaşının omuzuna dayıyarak:

— Polis işi başka, casuslukla ve casuslarla mücadele işi başkadır. Casus, bizim hergün karşılaştığımız serserilerden büsbütün ayrı tertibat ve vasıtalarla hareket eder. Bunların vasıtalarını, imkânlarını bilmek lâzımdır. Eğer mücadeleyle girişecek işek karşı-

mızdakilerin nasıl silâh kullanacaklarını öğrenmemiz icab eder. Görüyoruz ki sen bu ciheti ihmal ediyorsun. Zaten tecrüben de buna müsaide değildir. maamafih beraber çalışacağımıza göre benim tecrübemden istifade edeceksin.

Ali Osman sustu. Bu hususta karşındekine hak vermek mecburiyetinde idi.

— O halde; dedi. Beni tenvir et.

— Tabii edeceğim. Şimdi şu elindeki kart yok mu? O bir yemdir. Avlanacak adam arıyor. Sureti umumiyede, madem ki kaybolan kız kendisi hakkında ailesini haberdar etmiştir. O halde o artık bir kayıp değildir.

— Evet amma, sonra...

— Dinle beni. Tabiatile polis artık bu kız aramıyacaktır. Onunla şimdi alâkadâr olacak olan ailesidir. Eğer kızların aile ocağından kaçtığı kanatında iseler... Maamafih Ayşe Leman yirmi üç yaşında olduğuna göre reşiddir. Binaenaleyh o babasının evine avdeme icbar edilemez. Bütün bunlara rağmen eğer polis bu kız arayıp bulmaya lüzum görüyorsa bu da ancak onun maznun olduğuna kanaat getirmesinden ileri gelebilir..

Bu noktadan hâlâ bir şey anlamayan Ali Osman sabırsızlıkla:

— Peki, maznun değil mi a birader?

— Resmen, hayır... Maznun değildir. Onu maznun mvkifinde farzetmek acelelicik, ihtiyatsızlık olur! Çünkü onun maznun addederek hareket etmekle bazı evrakın çalınmış olduğundan haberdar olduğumuzu ilân etmiş olu-

ruz. Hiç bir şeyden haberimiz yokmuş gibi hareket edersek casusların teşkilâtı bize bir ip ucunu verecek ihtiyatsızlıklarda bulunabilir.

Ali Osmanın gözü açıldı:

— Casusluk teşkilâtı mı? Bu işlerde böyle bir teşkilâtın işlediğini mi zannediyorsunuz?

— Ona şüphe mi var? Bir iki kişinin yapamayacağı, geniş tertibat karşısındayız.

— Ya onlar her şeyi hazırlamış, işlerini sağlama bağlamışlarsa?

— O takdirde bizim şimdilik hiç bir harekette bulunmamamızın daha doğrudur. Herhalde polisin bir casusluktan şüphelendiğini belli etmeyeceğiz. Mühim bir dosyanın kaybolduğundan haberdar değiliz gibi yapacağız.

(Arkası var)

Mizah: Her meslekte genç nesil

(Başaralı 7 ncı sayfada)

gi adamı, kadına bakanların önerilerinde duracak:

— Filân terzinin sayesinde onu bu halde görebiliyorsunuz, gönlünüzden ne koparsa verin.

Diyecek. Gönlü kadında kalanların gönüllerinden kopan birer lira, beşer lira, genç nesil kadın terzisi için kâfi kazanç olacağı gibi kadının kocasının da hiç masraftan çıkmamasını temin edecek.

— Ya çirkinler!

Diyeceksiniz. Genç nesil kadın terzisi ona da çare bulmuştur. Çirkin kadına da en kapalı elbiseyi diyecek. Çirkin kadın sokağa çıktığı zaman da gene adamı peşisıra gidip herkese:

— Filân terzinin sayesinde onun çok çirkin olan vücudunu çıplak görmüyorsunuz.

Diyerek, sağdan, soldan para topluyacak.

İsmet Hulusi

Ankara borsası

Açılış - Kapanış 22 Şubat 940 fiatları

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra 1 Sterlin	5.21	
New York 100 Dolar	130.19	
Paris 100 Fran	2.95	
Milano 100 Lire	6.68	
Cenevre 100 İsviç. Fr.	29.105	
Amsterdam 100 Florin	69.1324	
Brüksel 100 Belga	21.8225	
Atina 100 Drahmi	0.965	
Sofya 100 Lev	1.5825	
Madrid 100 Peçeta	13.36	
Budapeşte 100 Pengö	23.415	
Bükreş 100 Ley	0.6125	
Belgrad 100 Dinar	3.085	
Yokohama 100 Yen	31.045	
Stokholm 100 İsviç. Kr.	30.8275	

Esham ve tahvilât

Türk borcu I peşin	18.80
Ergani	19.87
Sivas-Erzurum I	19.12
Sivas-Erzurum VI	19.23
Merkez Bankası peşin	103.—

Bir doktorun günlük notlarından

Müzmin bronşitler

Müzmin bronşitlerden her ne pahasına olursa olsun çekilmeliyiz; bazı kimseler hattâ daha genç denecek bir yaşta sık sık öksürmektedirler. Bol bol sigara içerler. Sonra büyük bir şeref ve meziyetmiş gibi sabah akşam her yerde ve her zaman öksürür dururlar. Zaman zaman balgam da çıkarırlar. Şüphesiz bu öksürüklerde sigaranın yanı sıra nikotinin çok tesiri vardır. Bazı kimselere sigara hiç iyi gelmiyor. Hele genç kadınlar görürsünüz ki sırf görenek ve modaya kurban olarak sigaraya alışmaktadırlar, bir iki sigara içince derhal çarpıntı başlıyor. Kendilerine fenalık geldiği halde sigara tefekkürleri reddetmemişlerdir. Sigara içmek şeref değildir. Bunu açığa söylemek lâzımdır. Tütünün uzviyete hiç bir faydası yoktur. Zararları çoktur. Şüphesiz birçok defa tütünün zararları izam edilmiş ve kalbde ve ciğerlerde ve damarlarda görülen hastalıkların yüzüne sebebi tütündür, denilmiştir. Bu müddeâ doğru değildir. Tütün sadece teneffüs borularını tahriş eder ve kalb ve damarlarda bir hastalık varsa onu artırır. Hastalığın ilerlemesine sebep olur. Bu sebeble tâl olarak zararlar husule getirir. Maamafih bazı vakayide mesela göz şifirini kurutarak körlüğe de sebep olabilir. Biz burada bugün tütünün mazarratlarından tafsilâtle bahsedecek değildik. Müzmin bronşitler dolaşısıyla sırası düştüğü için bu birkaç satırı yazdık. (Devam edeceğiz)

Cevap isteyen okuyucularımıza posta yoluyla cevap rica ederim. Akal takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

EDEBİYAT

(Başaralı 7 ncı sayfada)

olunmaktadır. XVI üncü, XVII inci ve XVIII ncı asırların bütün siyasi ve fikri tarihi noktasından mühim hiç bir cihet unutulmamıştır. Bilhassa Büyük Fransız İhtilâli ile bunun neticeleri ve arkasından gelen diğer inkilâb ve ıslahat etrafında tafsilâtle durulmaktadır.

On babdan mürekkebe olan bu ikinci cildin son babı «Büyük Harb ve neticeleri» dir. O neticelerin ne olduğunu bugünkü harb Avrupasında da görüyoruz. Fakat Seignobos'un düne aid olan düşünceleri ve tahlilleri ve bu meyanda şimdiki Avrupa rejiminde yer tutmuş olan muhtelif rejimlerin esasları ve istihaleleri etrafında çıkardığı hükümler, bir tarihçi kadar yüksek bir filozofun, bir içtimaiyatçının da vardığı neticeleridir.

Burada, tekrar, Hüseyin Cahid Yalçın böyle değerli bir tarihi lisanımıza naklinden dolayı tekrar tebrik ederim; günkü her kütüphane bu eserle kıymetli bir malzeme kazanmış olur. Bu sebepten, kültüre âşık her münevverin kütüphanesinde bulunması lâzım gelen kitablardan biri de budur. Hele eserini bazı sayfaları, bugün (bu son asrın ihtiras ve intikam safhalarını düşünürsek) modern yetlerin nasıl kanlar içinde inkişaf veya tedenniyeye uğradığını daha iyi anlatabilir.

Halid Fahri Ozansoy

«Son Posta»nın tarihi tefrikası: 149

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Midillinin itirafları

— Hiç ağacığım...
— Bir gelecek mi var arkamızdan yoksa...

— Kim gelecek?
— Ne bileyim ben.
— Ağacığım... Haydi dönelim buradan...

— Neden?
— Ne bi'eyim ben.. korkuyorum işte...
— Kimden?

— Hiç kimseden değil... Öyle bir korku... Haydi dönelim ağacığım...

Midilli Tayyazadeyi kolundan tutup durmuştu. Delikanlı çocuğu tepeden tırnağa şöyle bir süzdü. Midillinin esmer yüzü, sapsarı kesilmiştii. Gözleri, korkudan açılmıştı, ve yaşarmak üzere idi, nemli idi; sesi kısık ve titrek:

— Ağacığım doğru eve gidelim.. Sana her şeyi anlatayım ben.. amma.. amma şimdi eve gidelim ağacığım...

Tayyazade çocuğu omuzundan yakaladı ve gözlerini çocuğun yaşlı gözlerine dikerek sordu:

— Söyle bakalım Midilli, kimden korkuyorsun sen, Esmâ sultandan mı?.. Çocuk gene etrafına bakındı ve, boğulur gibi iki isim fısıldadı:

— Arnavud Sinandan... Bir de...
— Bir de?..

— Yandım Ali ağamdan...
— Sinan şu kahvedeki Arnavud mu? Çocuk «evet» manasına başını salladı.
— Yandım Ali ağam kim?..

—
Midilli cevap vermedi, Tayyazade sualini tekrar etti:

— Yandım Ali ağam kim Midilli? Midilli hüngür hüngür ağlamamak için kendisini zor tutuyordu. Çocuğun aklından, atın yularını bırakıp kaçmak geçiyordu. Evvelce eline doladığı kayış usulca açmağa başlamıştı. Tayyazade çocuğun niyetini sezdi ve Midilliyi öbür bileğinden sımsıkı yakaladı. Midilli:

— Bırak elimi...
Dedi.

— Ne dedin? Çocuk titredi. Tayyazadenin kaşları çatılvermişti. Sesi de değişmişti:

— Ne dedin?..
—
Çocuk sözünü tekrar edemedi. Tayyazade Midilliyi koltuklarından tutup hayvanın üzerine attı; arkasından, kendisi de sıradı. Bu sefer çocuğu önüne oturtmuştu. Fakat atını, geriye değil, Fazlı Paşa sarayına doğru sürdü. Biraz evvel, bir an için Tayyazadeden kaçmadığı düşünmüş olan serseri çocuk, onun kendisini ahp götürmesi üzerine, hırçınlık etmedi, delikanlının kendisini çelik

bir kışkaç gibi yakalamış olan kolundan kurtulmağa çalışmadı. Tayyazade, at ileriye doğru sürerken arkasına dönüp bakmış, Arnavud Sinanın da köşeden çıkarak kendilerine doğru gelmekte olduğunu görmüştü. Tam sarayın önünden geçerken de, bir karış kadar yukarıya kaldırılmış olan bir kafesin altından, parmakları elmas yüzüklerle parıldayan bir kadın eli uzanmış, Tayyazadeye, bir köşesine ağırca bir şey düğümlemiş işlemeli bir çevre fırlatmıştı. Tayyazade, büyük ustalıkla atılan çevreyi havada iken tutmuş ve koynuna atarak atını dörtlü nala kaldırmıştı:

— Bre Midilli bu çevreyi kim attı bana?..

Çocuk ağlıyordu:
— Gevherli Hanım sultan...
— Ucunda ne bağlı ki?..
— Bilmem ağacığım...

— Haydi söyle bakayım şimdi Yandım Ali ağam kim senin?..

— Bir... Hırıs.. hem de..
— Ne sustun?!

— Korkuyorum ağam... Yemin ettirdi bana...
— Ne yemini?!

— Söylersem diye...
— Neyi söylersem diye?..
— Beni öldürecekler ağacığım!..
— Bre adam öldürürler artık... Beni öldürürler artık... diye çırpınmış, Tayyazade de zaman zaman tehdid ederek, kendisini koruyacağına yeminler ederek çocuğu söyletmişti. Ve nihayet, Tayyazade, Midillinin itiraflarından öğrenmişti ki:

— Onun için kolay...
— Yandım Ali için mi?
— Onun için de, Arnavud için de...
—
—

Ö gün ve o gece, Midilli çocuk Tayyazadeye Gevherli Esmâ Hanım sultanın nursuz ve imansız kapısı kullarına aid bildiklerini, birer birer anlatmıştı. Anlatırken yer yer susmuş, yer yer ağlamış, «beni öldürürler artık... Beni öldürürler artık...» diye çırpınmış, Tayyazade de zaman zaman tehdid ederek, kendisini koruyacağına yeminler ederek çocuğu söyletmişti. Ve nihayet, Tayyazade, Midillinin itiraflarından öğrenmişti ki:

— Onun için de, Arnavud için de...
—
—

Ö gün ve o gece, Midilli çocuk Tayyazadeye Gevherli Esmâ Hanım sultanın nursuz ve imansız kapısı kullarına aid bildiklerini, birer birer anlatmıştı. Anlatırken yer yer susmuş, yer yer ağlamış, «beni öldürürler artık... Beni öldürürler artık...» diye çırpınmış, Tayyazade de zaman zaman tehdid ederek, kendisini koruyacağına yeminler ederek çocuğu söyletmişti. Ve nihayet, Tayyazade, Midillinin itiraflarından öğrenmişti ki:

— Onun için de, Arnavud için de...
—
—

Ö gün ve o gece, Midilli çocuk Tayyazadeye Gevherli Esmâ Hanım sultanın nursuz ve imansız kapısı kullarına aid bildiklerini, birer birer anlatmıştı. Anlatırken yer yer susmuş, yer yer ağlamış, «beni öldürürler artık... Beni öldürürler artık...» diye çırpınmış, Tayyazade de zaman zaman tehdid ederek, kendisini koruyacağına yeminler ederek çocuğu söyletmişti. Ve nihayet, Tayyazade, Midillinin itiraflarından öğrenmişti ki:

— Onun için de, Arnavud için de...
—
—

Ö gün ve o gece, Midilli çocuk Tayyazadeye Gevherli Esmâ Hanım sultanın nursuz ve imansız kapısı kullarına aid bildiklerini, birer birer anlatmıştı. Anlatırken yer yer susmuş, yer yer ağlamış, «beni öldürürler artık... Beni öldürürler artık...» diye çırpınmış, Tayyazade de zaman zaman tehdid ederek, kendisini koruyacağına yeminler ederek çocuğu söyletmişti. Ve nihayet, Tayyazade, Midillinin itiraflarından öğrenmişti ki:

— Onun için de, Arnavud için de...
—
—

Ö gün ve o gece, Midilli çocuk Tayyazadeye Gevherli Esmâ Hanım sultanın nursuz ve imansız kapısı kullarına aid bildiklerini, birer birer anlatmıştı. Anlatırken yer yer susmuş, yer yer ağlamış, «beni öldürürler artık... Beni öldürürler artık...» diye çırpınmış, Tayyazade de zaman zaman tehdid ederek, kendisini koruyacağına yeminler ederek çocuğu söyletmişti. Ve nihayet, Tayyazade, Midillinin itiraflarından öğrenmişti ki:

— Onun için de, Arnavud için de...
—
—

Ö gün ve o gece, Midilli çocuk Tayyazadeye Gevherli Esmâ Hanım sultanın nursuz ve imansız kapısı kullarına aid bildiklerini, birer birer anlatmıştı. Anlatırken yer yer susmuş, yer yer ağlamış, «beni öldürürler artık... Beni öldürürler artık...» diye çırpınmış, Tayyazade de zaman zaman tehdid ederek, kendisini koruyacağına yeminler ederek çocuğu söyletmişti. Ve nihayet, Tayyazade, Midillinin itiraflarından öğrenmişti ki:

— Onun için de, Arnavud için de...
—
—

Ö gün ve o gece, Midilli çocuk Tayyazadeye Gevherli Esmâ Hanım sultanın nursuz ve imansız kapısı kullarına aid bildiklerini, birer birer anlatmıştı. Anlatırken yer yer susmuş, yer yer ağlamış, «beni öldürürler artık... Beni öldürürler artık...» diye çırpınmış, Tayyazade de zaman zaman tehdid ederek, kendisini koruyacağına yeminler ederek çocuğu söyletmişti. Ve nihayet, Tayyazade, Midillinin itiraflarından öğrenmişti ki:

— Onun için de, Arnavud için de...
—
—

Ö gün ve o gece, Midilli çocuk Tayyazadeye Gevherli Esmâ Hanım sultanın nursuz ve imansız kapısı kullarına aid bildiklerini, birer birer anlatmıştı. Anlatırken yer yer susmuş, yer yer ağlamış, «beni öldürürler artık... Beni öldürürler artık...» diye çırpınmış, Tayyazade de zaman zaman tehdid ederek, kendisini koruyacağına yeminler ederek çocuğu söyletmişti. Ve nihayet, Tayyazade, Midillinin itiraflarından öğrenmişti ki:

— Onun için de, Arnavud için de...
—
—

Ö gün ve o gece, Midilli çocuk Tayyazadeye Gevherli Esmâ Hanım sultanın nursuz ve imansız kapısı kullarına aid bildiklerini, birer birer anlatmıştı. Anlatırken yer yer susmuş, yer yer ağlamış, «beni öldürürler artık... Beni öldürürler artık...» diye çırpınmış, Tayyazade de zaman zaman tehdid ederek, kendisini koruyacağına yeminler ederek çocuğu söyletmişti. Ve nihayet, Tayyazade, Midillinin itiraflarından öğrenmişti ki:

— Onun için de, Arnavud için de...
—
—

Ö gün ve o gece, Midilli çocuk Tayyazadeye Gevherli Esmâ Hanım sultanın nursuz ve imansız kapısı kullarına aid bildiklerini, birer birer anlatmıştı. Anlatırken yer yer susmuş, yer yer ağlamış, «beni öldürürler artık... Beni öldürürler artık...» diye çırpınmış, Tayyazade de zaman zaman tehdid ederek, kendisini koruyacağına yeminler ederek çocuğu söyletmişti. Ve nihayet, Tayyazade, Midillinin itiraflarından öğrenmişti ki:

— Onun için de, Arnavud için de...
—
—

(Arkası var)

«Son Posta»nın tefrikası: 22

Sihirli göz konuşuyor!

Yazan: Zeynel Besim Sun

Maryana — Yerim dibine girseydim de Yarabbi, bu sözleri işitmeseydim!..
Dostu — Biz sana bu terbiyeyi mi verdik?..

Türk — İstirham ederim; Kazıklı Voyvoda ile bugünün münasebeti nedir mösyö?..

Ben — Artık vesayetimize ihtiyacım yok. Beni kanunlar himaye eder.

Muhterem pederim — Ben sağken bir Türkle evlenemezsin!..

Maryana — Allemizin bin yıllık şerefini perişan edemeyiz!..

Türk — Bana hakarete hakkımız yoktur! Hakaretlerinizi iadeye mecburum!..

Ben — Bu evde artık yerim kalmadı... Bir circuna, bir kıyamet; Türklerle beraber evden çıkararak Union otele geldik. Odaya girer, girmez masaya kapandım; asabi buhranlar içinde ağlamağa başladım:

— Ben ne yaptım Yarabbi, ben ne yaptım?.. Artık yer yüzünde yapayalnızım. Bana merhamet et Allahım!..
Ben böyle söylendikçe benimle beraber

hıçkırıklara gömülen Türk muttasıl:
— Ağlama Maryora; diyordu, benim için yaptığın bu fedakârlığı takdir etmeyecek tıynetle bir adam değilim. Bundan sonra sen benimsin. Artık bana, benim himayeme güvenmelisin.

— Sözümdede duruyor musunuz mösyö?..

— Bana böyle hitabına müsaade etmem Maryora...
Birdenbire silkinerek doğruldum:

— Evlenmeliyiz!..
— Ne zaman istersen!..

— Fakat sen müslümansın. Ben kılısede evlenmek isterim!..

— Bence hepisi müsavidir; kabul...
— Pazara evleneceğiz!..
— Hazırım!..

Çantamı açarak nüfus cüzdanımı uzattım:

— Muamelesini yaptırı.

— Ben bilmem ki...
— Otelciden adam iste; yaptırın...
— Baban, Karlsbaddaki annen, teyzen, akrabaların?..

— Benim yer yüzünde senden başka kimsen yoktur!..

Boynuma atıldı; yaşlı gözlerimize rağmen uzun, uzun öpüştük.

— Sonra Maryora?..

— Oteldeki garsonlardan birisine nüfus cüzdanlarımızı verdik. Muamelesini tamamlattı. Üç gün sonra nikâhımız kıyılır kıyılmaz trene atılarak Köstenceye, oradan da vapurla İstanbula geçeceğiz. Nikâhımızı İstanbulda Türk kanunlarına göre tescil ettireceğiz. Anladın mı cadı?..

— Anladım aşifte, anladım. Beni ne zaman alıracaksın?..

— Evime yerleşir yerleşmez... Gûya Karlsbaddan dönmüş olacaksın, keyfiyeti tabii habber alacaksın, babamı, teyzemi haksız bulacaksın, benden uzak yaşamağa tahammülün olmadığını bildirek her şeyi terketmek suretile yanıma gelmek istediğini bana yazacaksın

— Ne zaman yazayım?..

— Tam bir ay sonra...
— Adres?..

Filhakika benim bu plânım tatbik edildi. Yemekten sonra hep beraber oturuyorduk. Kendisine gayet yavaş sesle beni istemesi lüzumundan bahsettim. Beş dakika geçince:

— Madam ve mösyö; dedi, Matmazel Maryora ile anlaştığımızı zannediyorum. Size hüviyet ve vaziyetimi yemekte arz ve izah etmiştim. O bende aradığını bulduğunu söylüyor. Bense Maryorada aradığının bin misli fazlasını buldum. Kendisini mes'ud edeceğim muhakkaktır. Muvafakat buyurursanızz...

Maryana birdenbire atıldı:

— Bir yabancıya kız vermek, bizim ailemiz için, mümkün değildir mösyö!.. Bahusus bir Türkle!..

— Bahusus bir Türkle mi? Niçin muhterem madam?..

— Bunu izaha mecbur değilim...
— Bu defa da muhterem pederim sahneye çıktı:

— Sebebi niçin söylenmesin Maryana; dedi; lütfen dinleyiniz mösyö!.. Tarihte Türklerin Kazıklı Voyvoda dedikleri zatı bilirsiniz!..

— Evet mösyö!..

— O zat bu familyaya mensubdur. Bu sebeble Türklerle ailevi münasebet tesis edemeyiz!..

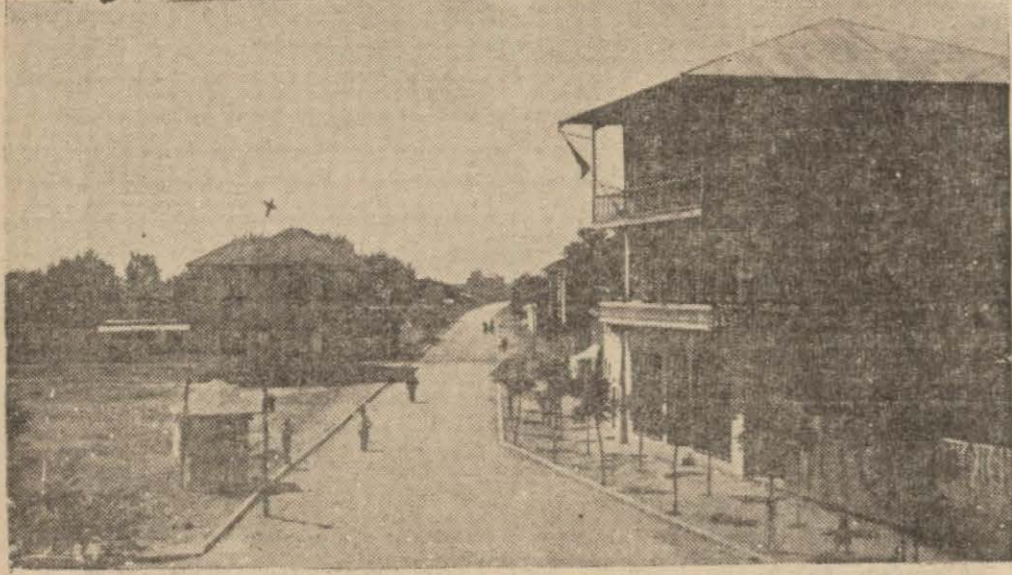
— Fakat baba!..
— Sus kızım!..

— Baba!.. Ben bu Türkü seviyorum!..
— Hicabsız!.. Çekil karşımdan!..

Memleket Haberleri

Ceyhanda yepyeni bir Halkevi yapılacak

Yeni bina her türlü konforu haiz olacak, elektrik işinden sarfınazar edilmesini halk iyi karşılamadı

Ceyhandan bir görünüş, X işaretli şimdiki Halkevi binası

Ceyhan (Hususi) — Halkevimizin metodik bir şekilde çalışarak istenen randımanın temini için kaymakamımız Bekir Suphi Aktan'ın sarfettiği gayret cidden kayda şayandır.

Evvleki gece, kaymakamımızın de-lâletile kazamızın münevver kitlesini teşkil eden memurlara bir çay ziyafeti verilmiştir. Bu ziyafete yeni belediye reisimiz de gelmiştir. Toplantı gece geç vakte kadar çok neş'eli bir hava içinde devam etmiştir. Bu arada bazı faydalı kararlar da verilmiştir. Bilhassa, halkı tenvir ve Halkevine ısındırmak ve bir çatı altında toplu çalışmak gayesini istihdaf eden konferanslar verilmesi ilk plâna alınmıştır. Halkevimizde verilecek konferans serisi için bazı memur arkadaşlar bu işle tanzif edilmiş ve hemen işe başlamaları bildirilmiştir. Bu arada Halkevi başkanımız da bütün kuvvetle çalışmaktadır. Bu yıl Halkevi kolları tam faaliyet sahasına geçecektir.

Diğer tarafatan yurdun birçok yerlerinde olduğu gibi Ceyhanda da yaptırılması mukarrer Halkevi binası için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Münasib bir mahalden istimlak icab eden arsanın tesbiti ve bunun da bir an evvel istimlak hususunda başta kaymakamımız Bekir Suphi Aktan olduğu halde, parti ve Halkevi başkanları tarafından faaliyete geçilmiştir. Öğrendiğimize nazaran, Halkevi binası 25 bin liraya inşa olunacaktır. Bu pa-

ranın 3 bin lirası belediyeden, 5 bin lirası hususi muhasebeden temin olunacak. 10 bin lirası da devlet bütçesinden verilecektir. Bakiye kalan 5 bin lira da teberri suretile halktan toplanarak ikmal olunacaktır. Yeni bina büyük ve her türlü konforu haiz, tiyatrosu, sineması dahi bulunacaktır.

Belediye meclisi birkaç gün evvelki toplantısında, harb dolayısıyla, Ceyhanda yapılacak elektrik tesisi için elzem olan malzemelerin pahalılaşması gözönünde tutularak elektrik işinden sarfınazarla belediyeler bankasından istikraz olunan 30 bin liranın da idesine karar vermiştir. Bu karar Ceyhan da hiç de iyi karşılanmamıştır.

"Son Posta",nın neşriyat ile Kaşa iki muallim tayin edildi

Kaş (Hususi) — Kazada Maarifin ihmal edilmiş ve Kaş mekteplerinin muallimsiz kalmış bulunmasından bahisle Son Postada vaki neşriyatımız nazara alınmış, Kaş ilk mektebinin noksan olan iki muallim kadrosu doldurulmuştur.

Boyabadda bir avcı yardan düşerek öldü

Boyabad (Hususi) — Kazamıza bağlı Durağan nahiyesinin Ortaköyünden Osman oğlu Ali Öz, süre avına çıkmış, fakat karla kapalı bir yardan düşerek ölmüştür.

Kalkan nahiyesinin en hamiyetli adamı nahiyeye suyunu da getiriyor

Kaş (Hususi) — Kalkan tüccarlarından Mustafa Kocakaya, ömrünün bu son günlerinde bulunduğu memlekete yeni bir eser daha vermek için Kalkanın en mübrem ihtiyacı olan suyunun Sidekten demir borularla indirilmesi için teşebbüsata geçmiştir.

Bu iş bittikten sonra Mustafa Kocakaya Kalkanda bir de hamam yaptıracaktır.

Kaşta bir çocuk haşlanarak öldü

Kaş (Hususi) — Bezirgan köyünde bir çocuk bir kazan dolusu suyun içine düşmüş ve haşlanarak ölmüştür.

Kaşta bir köylü kadın ölü bulundu

Kaş (Hususi) — Belenli köyünün iki saat uzağında Sısla mevkiindeki evinde Ümmügülüm adında bir köylü kadını, ölü olarak bulunmuştur. Kadının vücudunda bereler görülmüştür.

Gönende şiddetli kış

Gönen (Hususi) — Birkaç gündür beri lapa lapa yağan kar, her tarafı kapladı. Kış, bütün şiddetle devam etmektedir. Her yerde yakacak buhranı olduğu halde belediyemiz, halkın odun ihtiyacını daha yazdan düşünerek lazım gelen tedbiri almış, memleketin odun işini yoluna koymuştur. Bunun için mahrutat fiatları, her zamanki gibi normaldir.

Geredede Kızılay kongresi

Gerede (Hususi) — Kazamız Kızılay şubesi senelik kongresini 19/2/940 günü Halkevi salonunda yüz elli azanın iştirakile akdetmiş, 939 yılına aid iş raporunu takdirle tasvib, hesabatını ve yeni sene bütçesini tetkik ve tastik etmiştir.

Kızılay Gerede şubesinin şark vilâyetleri felâketzedelerine yardım olmak üzere aynı ve nakdi teberriyat miktarı 4006 lira 82 kuruş ve 2132 parça giyecek eşya ile 11 teneke kavrurmadır. Bunlardan nakdi teberriyat Millî yardım komitesi hesabına Kızılay Genel merkezine ve eşyalar da Kızılay Sivas Transit deposuna tamamen gönderilmiştir.

Yapılan yeni idare heyeti seçiminde belediye reisi İhsan Yalçın, Halkevi reisi Ali Turan, hükümet hekimi Bahri Cansun, hava kurumu muhasibi Saim Ünsal, müftü Ali Rıza Ünlü, Sadık Ünal, İsmail Çağlayan, seyyar sıhhat memuru Ömer Konuğu idare heyetine seçilmişlerdir. Aralarında yaptıkları iş taksiminde belediye reisi İhsan Yalçını reisiğe, Halkevi başkanı Ali Turanı veznedarlığa, Türk Hava Kurumu muhasibi Saim Ünsal kâtibliğe ve seyyar sıhhat memuru Ömer Konuğu, Müftü Ali Rıza Ünlüyü, Sadık Ünsalı, İsmail Çağlayanı üyeliklere seçmişlerdir. Kongre vilâyet kongresinde delege olarak belediye reisi ve Kızılay reisi İhsan Yalçını seçmiştir.

Ceyhanda belediye işleri

Ceyhan (Hususi) — Yeni belediye reisimiz Arif Özbilen şehrimizin imarı hususunda çalışmalarına başlamış bulunmaktadır. Önümüzdeki yaz mevsiminden istifade edilerek birçok işler başarılabacağını ummaktayız.

Kaş hayvancılığını süratle inkişaf ettirmek lazımdır

Kaşta bir veterinerin olmaması ve hayvan vefiyatı ehemmiyet verilmemesi büyük müşküller doğuruyor

Kaştan güzel bir manzara

Kaş (Hususi) — Cenubi Anadolu'da, Finike, Elmalı ve Fethiye kazaları arasında, Akdeniz sahillerine bağrını açarak uzanmış olan Kaş, dağlık ve ormanlık bir arazi üzerinde dalgalı bir genişlikle yayılmıştır.

Kısmen ziraate ve daha ziyade hayvancılığa çok müsaid olan kazamızda, halk çoğunluğu, ziraatle olduğu kadar, bilhassa hayvancılıkla da meşgul olmaktadır.

Kaş köylüsü için, asırlık bir geçim vasıtası olan hayvancılık, üzerinde durulması lazım gelen ehemmiyetli bir mevzudur.

Uzun yıllar, yüzlerce davardan mürekkep sürülerile, yaylalardan sahille-re ve sahillerden yaylalara göçmüş olan Kaş köylüleri arasında, kendilerine mahsus hususiyetler taşıyan Yürükler, daha ileri gitmişler, hayvancılık işi üzerinde, bariz bir hakimiyet tesisine muvaffak olmuşlardır.

Birbirleriyle yarış edencesine göklere doğru baş uzatmış, dorukları karlı ve etekleri yeşilliklerle süslü Kaş dağlarında, ayrı bir kavim hususiyeti almış olan Yürükler, kış ve yaz her iki mevsimi de karlarla dolu tepelerin üstünde geçirmekle bedenen çok sağlam bir kabile halini iktisab eylemişlerdir.

Onlar, göklere yakın dağların zirvelerinde yaşıyorlar, hayvanlarını oralar da otlatıyorlar ve nadiren aşağılara iniyorlardı.

Böyle yerlerde beslenen Yürüklerin hayvanları, tabiatile çok verimli oluyorlar. Bugün, Kaşta hayvancılığın temeli, Yürüklerin faaliyetine dayanmaktadır.

Aşağılarda, mütevazı ve sıhhat kaidelelerine uygun olmayan harab köylerinde köylüler, daima çorak yerlerde oturmuş oldukları için zayıf, hayvanlarını çalı ve çırpı ile besledikleri için bu yolda da geri idiler.

Saltanat yıllarının son günlerine gelinceye kadar, inkişaf imkânları bula-mamış olan Kaş köylüleri, o zamanlar, hayvanlarını tahsilalara bağışlamakla karşı karşıya idi. Serseri surette dolaşan eşkiyaların tehdidi altında ağıllarından bütün bir sürüsünü kaybeden vatandaşlar, sonra da asırlarca köylüye derebeyi zihniyeti tabik etmek isteyen mütegal- libe taslaklarının tesirile daima geriye doğru gitmişlerdi.

Bugün, dünyanın cenneti denebilecek güzelliklerle dolu olan Kaşta yaylaların karlarla örtülü yüksekliklerinde, yeşil çayırli yeşil pınarların yanında sürülerini otlatan köylülere tesadüf ediyoruz. Artık Yürüğün hakimiyeti sona ermiştir. Eşkiya yoktur. Köylü gençleri yeşil dağların büklümlerinde, aşk terennüm eden şarkılarını serbestçe okuyorlar.

Eski gibi köye gelip giden bir tahsildara koyun ve keçi kızartması vermiyoruz. Derebeyi zihniyeti güdenler, köylüye karşı hakimiyet tesisine çalışanlar, çoktan sinmişlerdir.

Buna rağmen hâlâ hayvancılık sahasında yeni bir inkişaf alâmi görmüyoruz. Bir defa kazada veteriner yoktur. Antalya vilâyeti çevresinde mevcut 9 kazanın ancak 3-4 ünde veteriner bulunmaktadır. Veterineri olmayanlar arasında bulunan Kaş, her sene harice külliyetli hayvan sevkedilen bir memleketdir. Buna şaşmıyoruz. Fakat bizi hayrete düşüren diğer hâdise, Antalanın hayvan sevkedilecek yegâne 3 iskelesinde, yani Antalanın sahillerinde bulunan 3 kazasında, Alanya, Finike ve Kaş kazalarında hayvan sevkiyatında kolaylıklar

temin edecek bir veterinerin bulunmasıdır.

Kazalardan sevkedilecek hayvanatın muayenesi için evvelce Antalya Veteriner Müdürünü getirtmekte idik. Şimdi bu işle alakası olanlar, Fethiyedeki Veterineri celbetmektedirler. Bunun için de bir masrafı karşılamak lazımdır.

Arazisi çok geniş ve köylüsü ekseriyetle hayvan işleriyle meşgul kazamızda lüzumsuz yere iç kazalarda bulunan ve terinlerden birisinin naklen tayinini köylünün rahati, hayvancılığımızın, çıkışı da teşhis edilemeyen hastalıklar dolayısıyla uğradığı felâketlerin önüne geçilmesi noktasından lüzumlu ve faydalı buluyoruz.

Kızıltepede kıymetli bir tarih eseri

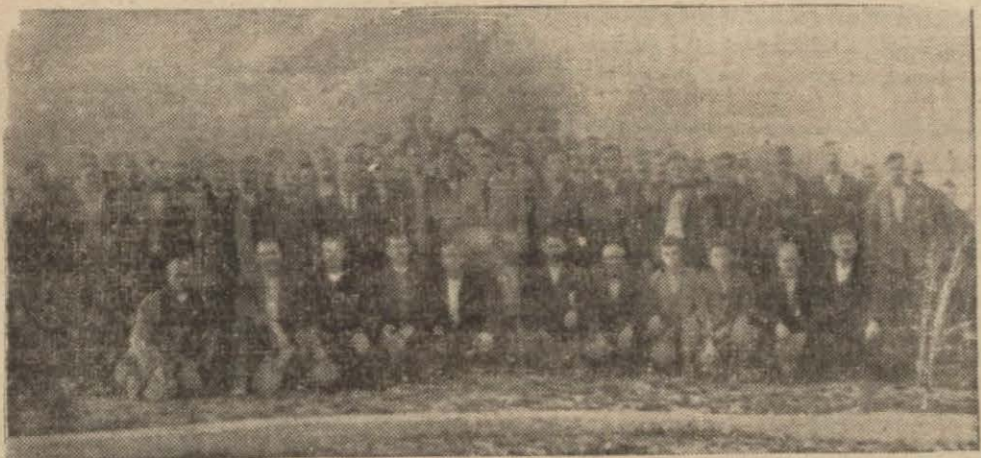

Kızıltepe (Hususi) — Milâddan binlerce yıl önce Mezopotamyanın yarı-milyondan fazla nüfusa malik en büyük ve mamur bir şehri olarak kaydedilen ve son zamanlara kadar Koçhisar adını taşıyan Kızıltepe Artıkoğulları zamanında büyük bir alâkaya mazhar olmuş ve birçok kıymetli eserlerle bezenmişti. Zamanla bu eserleri mahvolmak tehlikelerine uğramış ve bir kısmı harabiyet yüz de tutmuştu. Bunlardan hakikaten pek büyük bir tarih ve mimari kıymeti haiz olan Ulucami de aynı vaziyete düşmek üzereyken alâkadarların takdire değer teşebbüsleriyle bu akıbetten kurtulmuş ve eşsiz değerini muhafaza eylemek imkân ve mahzarıyetine ermiştir. Evkaf umum müdürlüğü beş bin lira harcıyarak lüzumlu tamirâtı yaptırmış ve Maarif Vekâleti de bu hususta alâka göstermiştir. Resimde bu çok kıymetli eserin sütunları görülmektedir.

Gümüşhacıköyde tahsil çağındaki çocukların yarısı okumuyor

Gümüşhacıköy (Hususi) — Bir tam, diğeri dört sınıflı iki ilk okul kazanın tahsil ihtiyacını karşılayamamakta, binden fazla ilk tahsil çağındaki çocuklardan ancak 500 kadarı bu iki mektebde okumaktadırlar. Bu miktarın en az yüzde onbeşi de tahsilini terketmiş bulunuyor. Şu halde Gümüşhacıköy çocuklarının yüzde otuz beşi ilk tahsilden istifade ediyor, yüzde altmış beşi cahil kalıyor demektir. Alâkadar makamların nazarı dikkanini celbetmek boreddur.

Çorluda kredi kooperatifleri

Çorlu (Hususi) — Adedleri altıya balığ olan mıntakamız Tarım Kredi Kooperatiflerinin heyeti umumiye toplantılarını büyük bir intizam içinde hitam bulmuştur.

Günden güne faaliyet sahaları ge-

nişliyen bu teşekküllerin köylüye yaptığı yüksek yardımlar derin bir alâka ve şükranla karşılanmaktadır. Yukarıda 687 No. lu Muratlı Kooperatifinin toplantıya iştirak eden ortaklarından bir grupu görüyorsunuz.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey bilmem dik-kat ettin mi?

... Son zamanlarda bazı gazeteler...

... 15 kuruşa 25 kitab ver-meye başlamışlar...

Hasan Bey — Verirler ya bu havada kaldırımlar üstün-de kitab nu satılır?

İstanbul Defterdarlığından:

S. No.	Mükellefin adı ve soyadı	İş	Mahallesi	Sokak ve kapı No.	Sene	H.No.	Matrah	Kazanç	Buhran	Ceza	İhbar-name No.sı
1	Dursun Ali	Kahveci	A.S. Başı	M. Nâzım 2	939	53	90	3,97	7,97	—	4/10
2	Dimitri Kafan - daris.	Marangoz	A.S. Başı	Yıldırım 23	939	44	180	23,03	4,60	—	44/37
3	Kenan Gökbulut	Dökmeci	K. M. P.	Şerifiye 2	939	42	90	26,78	5,36	—	3/17
4	Mehmed Azuk	Kömürçü	K. M. P.	K.M.P.yolu 6	939	49	36	3,30	0,72	—	45/35
5	Hüseyin Satyer	Aktar ve kırtaslı yeci	M.Muslâhattin	Darüşşafaka 88	939	18	72	7,51	1,50	—	39/15
6	İbrahim Tekik	Kahveci	M.Muslâhattin	Sultanselim 67	939	5	36	1,83	0,37	—	20/21
7	Ahmed Yiğit	Fırıncı	T.minare	Vodina 102	939	13	360	103,00	21,00	—	21/19
8	Rifat Tunatan	Masa teraziçisi	T.minare	Mürsel P. 100	939	122	45	3,25	0,65	—	20/38
9	Falma Bahriye	Bakkal ve tütüncü	H. K. M.	A. Ezel 51/1	939	21	72	7,45	1,49	—	20/37
10	Cemil Ali Alan	Kasab	B. K.baş	Ayvansaray 11.17/1	937	382	36	5,03	1,01	0,91	12/42
11	Canib	Manav	B. K.baş	Eskikasablar 5	936	483	60	5,98	1,18	1,06	42/14
12	Ali	Kahveci	B. K.baş	Ayvansaray 9	937	326	90	4,90	0,98	—	88/6
13	Dimitri Kaçarof	Boya imali	B. K.baş	Makarnacı 6	938	177	189	16,36	3,27	2,94	1/42
14	Tevfik Aslan	Kundura imali	B. K.baş	Demir H. 27	937	282	90	9,02	1,80	1,62	3/42
15	Ali	Terzi	B. K.baş	Bakkalbayram 2/1	937	380	36	0,09	1,02	0,92	11/42
16	Yeko	Aşçı	B. K.baş	D.hisar 10	937	300	54	8,88	1,78	1,60	4/42
17	İsmail Yaşlı	Berber	H. K. M.	A.ezel 175	938	70	72	25,20	5,04	—	21/42
18	Şarif O. Mevlüt	Kahveci	H. K. M.	A.ezel 51/2	937	28	72	1,93	0,39	—	18/42
19	Hüsnü Hasan	Aşçı	H. K. M.	A.ezel 177/1	936	72	81	0,83	0,17	0,15	22/42
20	Sabri	Yorgancı	K. M. P.	ve cadde. 104	936	123	81	7,56	1,51	—	37/18
21	Muammer Mehmed ve Hüseyin Hüsnü	Keresteci	H. K. M.	A.ezel 52/1	937	91	315	104,47	20,89	18,80	24/42
22	Şükrü Osman devren Süleyman Sunal.	Kömürçü	H. K. M.	Üsküblü 86	937	183	45	2,16	0,43	—	35/42
23	Vasili Boyacıoğlu	Keresteci	H. K. M.	Hisaraltı 5	91.932	58	216	43,25	0,43	—	8/1
24	Bartın Hoca zadelere	Keresteci	H. K. M.	Fener C. 51	934	22	108	48,60	9,72	—	3/1
25	Lütfi Özyar	Kunduracı	K. M. P.	ve caddesi 58.60	937	102	72	3,49	—,70	0,63	45/42
26	Ahmed Hüseyin Uzuntepe	Marangoz	K. M. P.	ve caddesi 69	937	69	54	15,09	3,02	2,72	43/42
27	Mukaddes	Kahveci	K. M. P.	A.ezel 240	937	45	180	12,42	2,48	—	12/21
28	İskeçeli Hacı Ramazan O. Hüseyin	Tütün imali	K. M. P.	A.ezel 146	938	26	1350	282,57	56,51	—	36/17
29	Mustafa Kunt	Manav	K. D. H.	Y.Tulumba 47/2	937	118	72	1,97	0,39	0,35	40/42
30	Mustafa O Rıza	Manav	K. D. H.	Y.Tulumba 47/2	937	118	72	5,87	1,17	—	41/42
31	Hüseyin	Kundura eskicisi	K. D. H.	Unkapanı 44	937	15	36	7,47	1,44	1,34	37/42
32	Ali	Kasab	K. D. H.	Sallıpaşa 7/1	938	120	84	14,93	2,99	2,69	42/42
33	Yusuf Paço	Kuru kahveci	A. S.başı	A.ezel 331	935	9	27	6,75	1,35	—	31/42
34	Yusuf Paço	Kuru kahveci	A. S.başı	A.ezel 331	937	9	27	2,55	0,47	—	34/42
35	Yusuf Paço	Kuru kahveci	A. S.başı	A.ezel 331	937	9	27	6,75	1,35	—	32/42
36	Yusuf Paço	Kuru kahveci	A. S.başı	A.ezel 331	937	9	27	6,75	1,35	—	33/42
37	Hafız Rüşti ve Salm	İst. Çelik Fab.	A. S.başı	Fener C. 302/308	930	124	3500	300,00	—	60,00	70/1
38	Süleyman Zorlu	Lâstik ayakkabı imalâtı	Mollaaşkı	Dürüye 20	936	74	54	0,90	0,18	—	9/21
39	Raşit devren Sa dettin	»	Mollaaşkı	Dürüye 13	937	67	79	19,42	3,88	—	43/22
40	Raşit devren Sa dettin	»	Mollaaşkı	Dürüye 13	937	67	79	23,29	4,65	—	44/22
41	Kiryako kızı So. fiya	Terzi	Tevkilafer	Ulah kilisesi 3	936	62	30	2,25	0,52	0,34	63/20
42	Kiryako kızı So. fiya	Terzi	Tevkilafer	Ulah kilisesi 3	937	62	30	9,00	1,80	—	64/20
43	Ahmet Kutlu	Kundura tamir - cisi	Tevkilafer	Manyasızade 230	938	21	27	5,40	1,08	—	66/6
44	Ali oğlu Mehmed	Bakkal	Müftüali	Kâtıbhüsrev camii 3	936	6	36	1,45	0,29	—	61/10
45	Sadi Kalpakçı	Kunduracı	Kasımgünant	Ayan cad. 67	937		84	5,45	1,09	—	94/20
46	Salih Süleyman	Bakkal	Haydar	Haydar C. 56	936	14	63	12,81	2,56	2,30	42/46
47	Mustafa Ahmed	Kömürçü	Haydar	Haydar C. 58/1	937	15	36	5,74	1,15	1,03	42/50
48	Kasım Selâmi	Kahveci	Eyüb	İskele C. 29	939	37	75	12,01	2,40	—	38/25
49	Şevki Karabulut	Fırıncı	Ali B.köy	Silâhdaraga 26	939	40	180	15,99	3,20	—	38/24
50	Refik Örikir	Hancı ve kahveci	Topular	R.kışla C. 66-66/1	939	35	180	2,66	0,53	0,48	39/32
51	Refik	Demirci	Korucu	Marangoz	933	101	24	bedelli	ıcar terkin	—	2/3

Eyüb Maliye Şubesi mükelleflerinden yukarıda adı, işi ve ticaretgâh adresi yazılı şahıslar terki ticaretle yeni adreslerini bildirmemiş ve tebliğle salâhiyetli bir kimse göstermemiş ve yapılan araştırmada da bulunamamış olduklarından hizalarında gös-
diren yıllara aid kazanç ve buhran vergilerini ve zamlarını havi ihbarnamelerin bizzat kendilerine tebliği mümkün olamamıştır.
Keyfiyet 3692 sayılı kanunun 10 ve 11 inci maddelerine tevlikan tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (1394)

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbul mahkemeleri için açık eksiltme suretleri mübaya edilecek 40 adet dosya dolabının eksiltmesi için tayin edilen 21/2/940 günü saat 14 de talib çıkmamış olduğundan 10 gün müddetle uzatılmıştır.

Muhammen bedel 2160, muvakkat teminat ta 162 liradır.
Eksiltme 2/3/940 Cumartesi günü saat 12 de İstanbul adliye levazım dairesinde yapılacaktır. İstekliler şartnameyi tatil günlerinden maada her gün adliye levazım dairesinde görülebilirler. İsteklilerin kanunî ve istenilen vesikalarla birlikte mezkûr gün ve saatte adliye levazım dairesinde toplanacak satınalma komisyonuna müracaatları ve ilân ücretinin müteahhide aid olduğu ilân olunur. (1401)

İstanbul Yorgancı, Döşemeci, Mobilyacı ve Hallâç Esnafı Cemiyetinden:

Müddetlerini bitiren heyeti idare âzalarının yeniden seçimi için cemiyetimizin 19/2/940 tarihli toplantısında heyeti umumiye de ekseriyet hasıl olmadığından toplan-
tının 26/2/940 tarihine müsadir Pazartesi günü saat onda cemiyet merkezinde toplanmasına karar verilmiş olmakla cemiyetimiz mensublarının tarihi mezkûrda cemiyet merkezine gelmeleri rica olunur.

İstanbul Defterdarlığından:

	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat
	Lira	Lira
İstanbul ceza ve tevkif evinde bulunan mekanik tesisatlı iki tulumba.	280	21
Beşiktaş C. H. P. binasında bilardo.	70	6

Yukarıda yazılı iki tulumba ile bir bilardo hizalarında gösterilen muhammen bedeller üzerinden ayrı ayrı satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Arttırma 29/2/940 Perşembe günü saat 14 de Millî Emlâk müdürlüğünde toplanacak olan komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin yukarıda yazılı muvakkat teminatla muayyen gün ve saatte komisyonuna müracaatları. (1114)

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)
Divanyolunda 104 numarada Yergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

Akba kitabevi

Her dilin kitab, gazete, mecmua satar. SON POSTA'nın Ankara banyıldır. En iyi kırtasiye malzemesi mevcuttur.

TIYATROLAR

Şehir tiyatrosu Tepebaşında dram kısmında

akşam saat 30,30 da

O Kadın

İstiklal caddesi komedi kısmında

akşam saat 20,30 da

Herkes kendi yerine

Halk Opereti: Bu akşam 9 da

Leblebici

Kartal İcra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen Pen-dikte 23 Nisan caddesinde 4 No. lu hanenin 1700 metre miktarındaki bahçe-nin beşde bir hissesi 25/3/940 tarihine müsadir Pazartesi günü saat 14 te açık arttırma ile satılacağından talib olanların beher metresinin kıymeti muham-minesi olan 125 kuruşun yüzde yedi bu-çuk nisbetinde pey akçesile ve şartname sini görmek isteyenlerin tarihi ilândan itibaren Kartal icra memurluğuna mü-racaatları ilân olunur. (24673)

ZAYI — Tahminen 335 - 337 yılları için de 927 numara ile mezunu bulunduğum Membailardan idadından almış olduğum şahadetnamemi zayı ettim. Yenisini çıkaraçağımın eskisinin hükmü yoktur.

Ankara'da: Divanı Muhasebatta murakib Bay Fuad yanında İbrahim oğlu Sami

100,000 LİRA

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara sene de 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

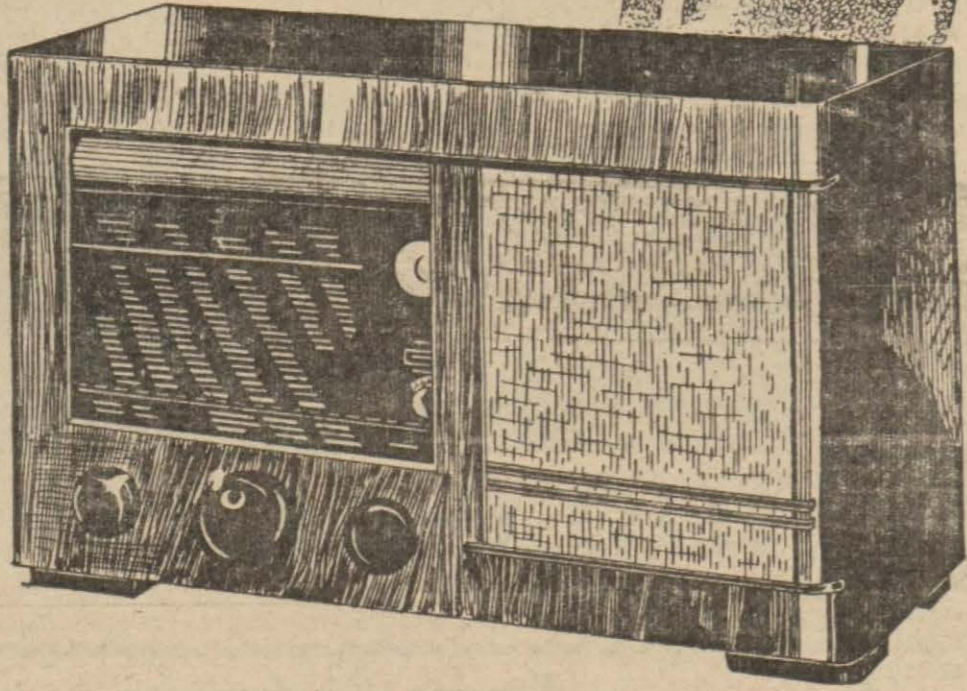
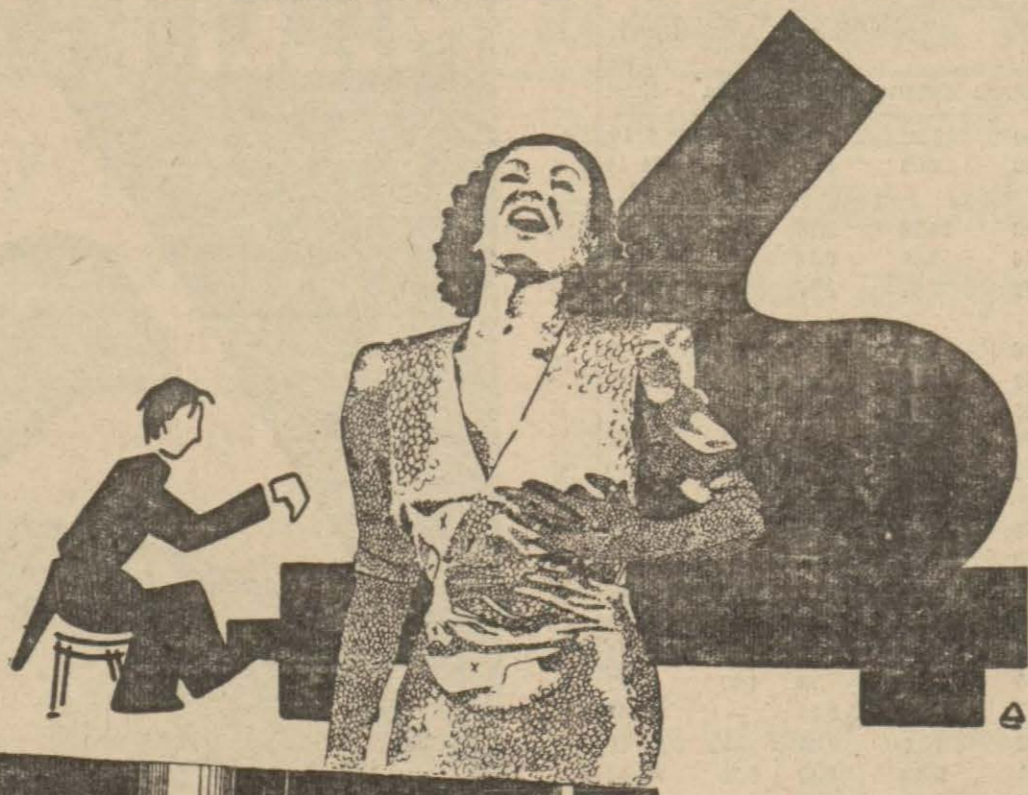
Adet	1,000 Lira'lık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar sene de 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İstanbul Belediyesi İlânları

Tahmin bedeli	İk teminatı	İtfaiye müdürlüğü ve grupları için lüzumu olan 27 kalem demir malzeme.
1207,00	90,53	1230,00
		92,25 İtfaiye müdürlüğü için 1 adet komple projektör.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı demir malzeme ve projektör ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameler Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kalemünde görülecektir. İhale 11/3/940 Pazartesi günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve 940 yılına aid Ticaret odası vesikaları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları (1411)

AGA-BALTIC

RADYOLARI

EN TATLI SAATLERİNİZİ TEMİN-EDER

PERAKENDE satış geri: Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 48/1 ODEON Mağazası
TOPTAN SATIŞ YERİ: İstanbul Sultan Hamam Hamdi bey geçidi No. 48/56

Herkesin üzerinde ittifak ettiği bir hakikat:
Sabah, Öğle, Akşam her yemekten sonra
günde 3 defa kullanmak şartile

RADYOLİN

Dişlerinizi tertemiz, bembeyaz ve sapasağlam yapar. Yirmicci asır kimyasını harikalarından biridir denebilir. Kokusu güzel lezzeti hoş, mikroplara karşı tasiri yüzde yüzdür.

RADYOLİN

Kullananlar dişlerini en ucuz şekilde sigorta ettirmiş sayılırlar.
Sabah, öğle, akşam her yemekten sonra
günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız.

Bolu, Kastamonu oteli Tosyalı Ahmed Gülüm

İstanbulda Yenipostane sırasında Bolu - Kastamonu oteli eski müsteciri merhum Ziya mahdumu Fuadın Tosyalı tüccar Gülümzade Bay Ahmede devrolunmuştur. İçi ve dışı tamamen tamir ve her türlü ihtiyaca cevap verecek şekilde konulmuş ve mobilyaları yenileştirilmiştir.

NEOKÜRİN

Baş, Diş, Romatizma, Siyatik ve Kuluç

ağrılarını geçirir, Gripe ve soğuk algınlığına karşı iyi bir ilaçtır. Günde 2 - 3 adet alınır.
Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir.

ESKİ ve YENİ ROMATİZMA, SIYATİK - OMUZ - ARKA - BEL - DİZ - KALÇA ve Soğuk algınlıklarından ileri gelen şiddetli ağrılarını

SILKO

TESKİN ve İZALE EDER

Açık eksiltme ilânı

Dil ve tarih - Coğrafya fakültesi direktörlüğünden

28/2/940 Çarşamba günü saat on beşte Ankara mektepler muhasebeciliğinde toplanacak olan eksiltme komisyonunda 805 lira muhammen bedelli dolap, masa, etajer ve paravana yaptırılacaktır.
Muvakkat teminat 61 liradır.

Taliblerin şartnameyi görmek üzere fakülte hesab memurluğuna müracaat etmeleri ilân olunur. (666)(1118).

ATİNA, SELÂNİK, SOFYA ve BÜKREŞTEN

Hareket eden üç motörlü «Deutsche Luftansa» tayyareleri, Almanya ve beynelmül hava hatları ile muntazam irtibatı temin etmektedirler.
Her türlü izahat ve biletler için

HANS WALTER FEUSTEL

Tayyare biletleri satışı Umumi acentasına müracaat olunmalıdır.
Telgraf adresi: HANSAFLUG, Galata Rıhtımı 45 Telefon: 41178

Doktor. I. Zati Öğet
Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci	sahife	400	kurş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeg
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLICI

Gripden sonra

Sıtmanın en son nöbetleri de tamamen defolacaktır...

QUINIUM LABARRAQUE'ın terkiibinde mevcut kinin miktarı diğer Kina kına mahsulâtına nazaran matlûp ve müessir nisbetde olduğundan gayet kuvvetli ve son derece şifabâh bir kuvvet ilâcüdür. Bir kaç gün zarfında istimali ile Sıtma maglûp ve mündefi olur. Testisi mücerrep ve Paris Tıp Akademisi tarafından tavsiye edilmiştir.

QUINIUM LABARRAQUE

Şarabı gayet iyi bir mukavvidir.
Deposu: Galata, Gümrük sok. No. 36
Her Eczanede Satılır.

Reçete ile satılır.

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için HELMOBLÖ kullanınız.

HELMOBLEU

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların, mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

DİKKAT: HELMOBLÖ idrarınızı temizliyerek mavileştirir.
Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. HER ECZANEDE BULUNUR.